

Network for investigation and
prosecution of genocide, crimes
against humanity and war crimes

URMĂRIREA PENALĂ CUMULATIVĂ A LUPTĂTORILOR TERORIȘTI STRĂINI
PENTRU INFRAȚIUNI INTERNAȚIONALE DE BAZĂ
ȘI INFRAȚIUNI LEGATE DE TERORISM

HAGA, MAI 2020

REȚEAUA PRIVIND GENOCIDUL

„Rețeaua europeană de puncte de contact privind persoanele responsabile de genocid, crime împotriva umanității și crime de război” („Rețeaua privind genocidul”) a fost creată de Consiliul UE în 2002, în vederea asigurării unei cooperări strânse între autoritățile naționale privind investigarea și urmărirea penală a infracțiunii de genocid, a crimelor împotriva umanității și crimelor de război. Rețeaua facilitează schimbul de informații între practicieni, încurajează cooperarea între autoritățile naționale din diferite state membre și oferă un forum pentru schimbul de cunoștințe și bune practici. Rețeaua privind genocidul este susținută în activitatea sa prin intermediul secretariatului său, cu sediul la Eurojust din Haga.

Eurojust, agenție a UE, sprijină procurorii și autoritățile judiciare să rezolve unele dintre cele mai grave și complexe infracțiuni europene. Activitatea Eurojust permite statelor membre ale UE să definească strategii comune și să creeze sinergii, care să conducă la rezultate operaționale concrete.

Acest raport a fost întocmit de către Secretariatul Rețelei privind genocidul și este destinat doar pentru informare.

Pentru informații suplimentare, vă rugăm să contactați:

EUROJUST, Secretariatul rețelei privind genocidul
Johan de Wittlaan 9, 2517 JR The Hague

P.O. Box 16183, 2500 BD The Hague

E-mail:

GenocideNetworkSecretariat@eurojust.europa.eu

Website:

www.genocidenetwork.eurojust.europa.eu

© Eurojust, 2020

Reproducerea este autorizată sub condiția menționării sursei.

Catalog nr.: QP-02-20-362-EN-N

ISBN: 978-92-9490-464-5

DOI: 10.2812/340844

Urmărirea penală cumulativă a luptătorilor teroriști străini implicați în crime internaționale de bază și infracțiuni legate de terorism

Cuprins	2
1. Rezumat	3
2. Istoric și metodologie	4
3. Introducere	5
4. Luptători teroriști străini - fapte și cifre pe scurt	6
5. Luptători teroriști străini, din perspectiva privind combaterea terorismului	7
6. Urmărirea penală pentru crime de război a luptătorilor teroriști străini	8
6.1 Clasificarea conflictului și a părților implicate în conflict	8
6.1.1 Tensiuni	8
6.1.2 Organizare	9
6.2 Alte exemple de organizații teroriste care se califică drept grupuri armate non-statale organizate	11
6.2.1 Tigrii pentru eliberare din Tamil Eelam - Sri Lanka	11
6.2.2 Forțele armate revoluționare ale Columbiei - Columbia	11
6.3 Crime de război comise de către ISIS	12
7. Urmărirea penală pentru crime împotriva umanității a luptătorilor teroriști străini	13
7.1 Infracțiuni împotriva umanității comise de către ISIS	14
8. Urmărirea penală pentru infracțiunea de genocid a luptătorilor teroriști străini	15
9. Jurisprudența statelor membre ale UE privind urmărirea penală cumulativă a luptătorilor teroriști străini ISIS sau a membrilor săi	16
9.1 Germania	16
9.2 Olanda	20
9.3 Ungaria	20
9.4 Franța	21
9.5 Suedia	22
9.6 Finlanda	24
10. Colectarea de informații și dovezi ale crimelor comise de către luptători teroriști străini și membrii ISIS	24
11. Concluzie	26
12. Anexă	27

1. Rezumat

ISIS, care a fost clasificată ca fiind o organizație teroristă, a comis îngrozitoare acte de violență în timpul conflictelor armate din Irakul de Nord și Siria. Problema investigării și urmăririi penale a membrilor săi și a luptătorilor teroristi străini care se întorc în țările lor de origine, a determinat majoritatea statelor membre ale UE să se concentreze pe prevenirea și pedepsirea infracțiunilor legate de terorism. Totuși, ISIS nu ar trebui să fie considerată doar o organizație teroristă. ISIS a îndeplinit criteriile care o clasifică, conform dreptului internațional umanitar, ca făcând parte dintr-un conflict armat non-internațional în Irak și Siria, și care acționează ca un grup armat non-statal organizat. Prin urmare, membrii săi și luptătorii teroristi străini ar putea fi responsabili de comiterea crimelor de război și a altor crime internaționale de bază.

Jurisprudența națională existentă în statele membre ale UE și dezvoltarea practicii naționale, demonstrează că este posibilă urmărirea penală cumulativă și considerarea luptătorilor teroristi străini ca fiind responsabili pentru crime de război, crime împotriva umanității și crime de genocid, pe lângă infracțiunile legate de terorism. În unele state membre ale UE, urmărirea penală cumulativă (pentru terorism și crime de război) ar putea avea loc pentru aceleași fapte. În altele, urmărirea penală cumulativă poate viza aceeași persoană, dar pentru fapte diferite.

După căderea ISIS, au fost disponibile mai multe informații și potențiale dovezi privind activitatea sa. Pentru a răspunde autorilor pentru faptele comise, autoritățile naționale pot coopera cu diverse părți interesate, începând de la autoritățile naționale ale altor state, organisme ONU, societate civilă, pot obține informații prin surse deschise și platforme de social media. Pe lângă cooperarea internațională, răspunsul judiciar față de luptătorii teroristi străini necesită, de asemenea, o colaborare cuprinzătoare la nivel național. Concentrarea atât pe aspectul terorismului în conduita ISIS, cât și pe crimele internaționale de bază la nivel național, necesită cooperare și coordonare la nivel național între practicienii care lucrează în cadrul unităților de combatere a terorismului și al celor care se ocupă de crimele de război.

Urmărirea penală a infracțiunilor de terorism, combinate cu infracțiuni internaționale de bază,

asigură răspunderea penală deplină a făptuitorilor, având ca rezultat pedepse mai mari și oferind mai multă dreptate pentru victime. Recunoscând și numind aceste infracțiuni ca fiind ceea ce sunt, are drept urmare, faptul că astfel poate fi făcută dreptate victimelor.

2. Istoric și metodologie

Problema urmăririi penale cumulative pentru crime internaționale de bază și infracțiuni legate de terrorism, a luptătorilor teroriști străini, a fost discutată în cadrul celei de-a 27-a Reuniuni a Rețelei privind genocidul, desfășurată între 6-7 noiembrie 2019 la Haga, Olanda. Subiectul a fost abordat în lumina răspunsului judiciar față de luptătorii care au revenit din Siria și Irak. Conform concluziilor acelei a 27-a Reuniuni¹, „Investigarea și urmărirea penală a tuturor infracțiunilor, nu numai din perspectiva combaterii terorismului, comise de luptători străini, membrii ISIS și alte grupări teroriste în timpul conflictului armat din Irak și Siria sunt esențiale pentru a asigura responsabilitatea penală a făptuitorilor și pentru a oferi justiție victime” (punctul 2). Reiterând opiniile exprimate la punctul 5 din concluzii, rețeaua consideră că „urmărirea penală cumulativă a luptătorilor teroriști străini pentru infracțiuni legate de terorism, crime internaționale de bază și alte infracțiuni poate asigura răspunderea penală deplină a suspectilor, condamnarea la pedepse mai mari pentru faptele comise și poate conduce la obținerea dreptății, pentru victime. Această abordare a urmăririi penale cumulative este necesară, luând în considerare creșterea numărului de luptători teroriști străini care s-ar putea întoarce în țările UE”. Acest raport a fost întocmit de către Secretariatul Rețelei privind genocidul, pentru a sensibiliza părțile interesate, cu privire la posibilitățile de urmărire cumulativă și pentru a completa prezentările excelente și discuțiile vibrante în timpul întâlnirii.

Rezoluția 2178 a Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite (ONU) definește luptătorii teroriști străini (FTF) ca fiind „persoane care călătoresc într-un alt stat decât statele lor de reședință sau naționalitate în scopul săvârșirii, planificării sau pregătirii sau participării

¹ Concluzii ale celei de-a 27-a Reuniuni a Rețelei pentru investigarea și urmărirea penală a genocidului, crimelor împotriva umanității și a crimelor de război, noiembrie 2019. Accesibil la http://www.eurojust.europa.eu/doclibrary/genocide-network/genocidenetworkmeetings/Conclusions%20of%20the%2027th%20Meeting%20of%20the%20Genocide%20Network,%206-7%20November%202019/2019-11-Conclusions-27th-Genocide-Network-Meeting_EN.pdf

la aceste acte teroriste sau care furnizează sau primesc instruire privind terorismul, inclusiv în legătură cu conflictul armat".² Această definiție, acceptată în mare măsură și recunoscută de către practicieni, se concentrează în principal pe perspectiva combaterii terorismului. Cu toate acestea, obiectivul acestui raport este să cuprindă o realitate mai largă cu privire la luptătorii teroriști străini, aflați în legătură cu un conflict armat în Siria și Irak, concentrându-se astfel pe perspectiva dreptului penal internațional. Acest raport nu examinează caracterul adecvat al acestei terminologii în dezbateră mai largă privind asistența umanitară și conceptele de drept umanitar internațional. În plus, raportul și cazurile naționale prezentate nu sunt relevante numai pentru urmărirea penală a luptătorilor teroriști străini - resortisanți sau rezidenți ai statelor membre ale UE - dar sunt aplicabile tuturor membrilor ISIS și afiliaților săi, inclusiv resortisanților Siriei, Irakului și altor țări, care intră sau sunt prezenți în UE, ca solicitanți de azil sau vizitatori. Mai mult, unele cazuri prezentate în capitolul 9 cuprind doar infracțiuni internaționale de bază, întrucât statul care desfășoară urmărirea penală nu ar fi putut incrimina infracțiunea de apartenență la o organizație teroristă, sau acest fapt nu exista sau nu a putut fi dovedit în timpul procesului. Cu toate acestea, raportul face referiri și la aceste cazuri datorită întrebărilor interesante din punct de vedere legal sau faptic, și aplicabilității potențiale pentru urmărirea penală a unor cazuri similare care implică luptătorii teroriști străini și alți membri ai ISIS.

3. Introducere

Acest raport va aduce în discuție oportunitățile privind investigarea și urmărirea penală a luptătorilor teroriști străini și a altor membri ai organizațiilor teroriste, precum ISIS, Jabhat al-Nusra și afiliații săi, nu numai pentru infracțiuni de terorism, ci și pentru crime de război, crime împotriva umanității și infracțiunea de genocid (crime internaționale de bază). De asemenea, va prezenta jurisprudența existentă și practicile de dezvoltare ale autorităților naționale.

ISIS³, care a fost clasificată ca fiind o organizație teroristă, a săvârșit îngrozitoare fapte de

² Rezoluția 2178 a Consiliului de Securitate al ONU din 24 septembrie 2014, Preambul

³ Entitatea „Stat Islamic” a suferit mai multe iterații: Al-Qaeda în Irak (2003-2006), Statul Islamic în Irak (2006-2010), Statul Islamic în Irak și Levant („ISIL” sau „ISIS” (acesta din urmă) bazat pe termenul arab pentru Levant, „al-sham”) și

violență, în timpul conflictului armat din Irakul de Nord și Siria. Prin capacitatea sa, ISIS a controlat peste 100.000 km de pământ și 11 milioane de rezidenți de acolo.⁴ În 2014, o coaliție internațională condusă de SUA a început atacuri aeriene împotriva ținutelor ISIS din Irak și Siria, cu participarea a peste 30 de țări.⁵ În anii următori, ISIS a pierdut treptat controlul asupra teritoriului. După ce ultimul teritoriu deținut de ISIS în Siria a fost eliberat la începutul anului 2019, problema urmăririi penale a luptătorilor teroristi străini (FF) care s-au întors în țările lor de origine a devenit tot mai relevantă pentru statele membre ale UE.

Până în prezent, problema investigării și urmăririi penale a luptătorilor teroristi străini a fost abordată în principal din perspectiva combaterii terorismului. Cu toate acestea, diverse organisme ONU, inclusiv Oficiul Înaltului Comisar al ONU pentru Drepturile Omului (OHCHR), Mecanismul internațional, imparțial și independent din Siria (IIIM), echipa de investigare a ONU pentru promovarea răspunderii pentru infracțiunile comise de Da'esh (UNITAD), precum și numeroase ONG-uri, au raportat acuzații credibile și au produs dovezi conform cărora ISIS și alte organizații teroriste au comis crime de război, crime împotriva umanității și crime de genocid.

Conform dreptului internațional și astfel cum este reiterat prin preambulul Statutului de la Roma al CPI, „cele mai grave infracțiuni care îngrijorează comunitatea internațională în ansamblul său, nu trebuie să rămână nepedepsite” și „urmărirea penală eficientă a acestora trebuie asigurată luând măsuri la nivel național și prin consolidarea cooperării internaționale.” Prin urmare, este de datoria fiecărui stat să își exercite jurisdicția penală asupra celor responsabili de infracțiuni internaționale.⁶

Stat Islamic. Statului Islamic îi este în mod frecvent dat numele peiorativ „Da'esh” (دا عش), derivat din acronimul său în arabă. (S.A. Gilmore, Rezoluția Consiliului de Securitate al Națiunilor Unite 2379, Materiale juridice internaționale, volumul 57, numărul 5). Pentru a se face referire cu mai multă ușurință, lucrarea va folosi acronimul „ISIS”.

⁴ J. Cook, G. Vale (2018), De la Daesh la „Diaspora”: Pe urma femeilor și a minorilor Statului Islamic. ICSR, King's College London, pag. 7

⁵ History.com editors. (2017). ISIS. Preluat din <https://www.history.com/topics/21st-century/isis>; A. Rosen. (2014). Războiul condus de SUA împotriva ISIS are acum un logo. Preluat din <https://www.businessinsider.com.au/the-us-led-war-on-isis-now-has-a-logo-2014-12>

⁶ Adunarea Generală a ONU, Statutul de la Roma al Curții Penale Internaționale, Preambul

Unele state membre ale UE au demonstrat deja că este posibilă urmărirea penală cumulativă și aducerea în fața justiției a luptătorilor teroriști străini, pentru ambele seturi de fapte penale - crime internaționale de bază și infracțiuni legate de terorism. Urmărirea penală a infracțiunilor de terorism, combinate cu acte de crimă de război, crime împotriva umanității, genocid sau alte fapte penale, aduce numeroase avantaje și asigură răspunderea penală deplină a făptuitorilor, oferă mai multă dreptate pentru victime și are ca rezultat pedepse mai mari. În plus, statutul limitărilor nu se aplică crimelor internaționale de bază și făptuitorii ar putea fi, în deceniile viitoare, responsabili pentru aceste crime.

4. Luptători teroriști străini - fapte și cifre pe scurt

Acest raport se va concentra asupra luptătorilor teroriști străini, considerându-i a fi cetățeni din Irak și Siria care s-au alăturat sau au sprijinit ISIS. Cu toate acestea, aceeași aplicare a legii și posibilitățile de urmărire penală cumulate, sunt relevante cu privire la orice membru al ISIS, indiferent de cetățenia sa.

Consiliul de Securitate al ONU (CSNU) folosește doar termenul de *luptător terorist străin*, abordând problema luptătorilor teroriști străini doar din perspectivă antiteroristă. Prima referire la luptătorii teroriști străini a fost făcută în Rezoluția 2170 a CSONU, în 2014, fără a defini însă termenul. Rezoluția a cerut tuturor statelor membre ale ONU „să ia măsuri la nivel national, pentru a suprima fluxul de luptători teroriști străini [...] și a-i aduce în fața justiției”. Ulterior, Rezoluția 2178 a CSNU a definit termenul ca „persoane care călătoresc într-un alt stat decât statele lor de reședință sau naționalitate, în scopul săvârșirii, planificării sau pregătirii sau participării la acte teroriste sau la furnizarea sau primirea de instruire din punct de vedere terorist, inclusiv în legătură cu conflictul armat”.⁷

Profilul luptătorilor teroriști din Europa de Vest este divers. Acesta include europeni musulmani de diferite etnii și convertiți, fără legătură anterioară cu Siria sau Irak. Deși cei mai mulți luptători teroriști raportați sunt bărbați, în medie 17% dintre jihadiștii care călătoresc în

⁷ Ch. Paulussen, K. Pitcher. (2018). Urmărirea penală (a potențialilor) luptători teroriști: provocări legislative și practice, ICCT - Haga, pag. 5

zona de conflict sunt femei.⁸

Potrivit unui studiu din iulie 2018 realizat de către Centrul Internațional pentru Studiul Radicalizării, 7.252 de persoane din Europa de Est și 5.904 din Europa de Vest s-au afiliat la ISIS, într-o formă sau alta. Această afiliere include toți resortisanții străini care s-au asociat cu ISIS, inclusiv bărbați, femei și minori și pe cei care s-au născut în cadrul ISIS. Același studiu a constatat că până în iunie 2018, 1.765 s-au întors în Europa de Vest și 784 în Europa de Est.⁹ Se estimează că 2.000 de luptători teroriști străini sunt încă reținuți de către SDF (Forțele Democrate Siriene), în Siria.¹⁰ Potrivit oficialilor SDF, sute dintre aceștia sunt cetățeni europeni, provenind mai ales din Franța, Regatul Unit și Germania.¹¹ În Irak, se estimează că aproximativ 1.000 de luptători teroriști străini sunt reținuți în detenție.¹² Se preconizează că mai mulți luptători teroristi străini se vor întoarce în țările lor de origine, situație în care ar trebui urmăriți penal de statul lor național.

5. Luptătorii teroriști străini prin perspectiva combaterii terorismului

ONU a enumerat atât ISIS, cât și Jabhat al-Nusra ca fiind grupuri teroriste recunoscute.¹³ În

⁸ S. Krahenmann, Academia de Drept Umanitar Internațional și Drepturile Omului din Geneva. (2014). Luptători teroristi străini, conform dreptului internațional. Informare a Academiei, nr. 7, pag. 10; Procuratura Națională a Olandei, Van Feghel; Dimensiunile privind genul în ceea ce privește răspunsul față de luptătorii teroriști care se întorc: perspective ale cercetării, Direcția executivă a Comitetului de combatere a terorismului a Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite, Raport CTED privind tendințele, februarie 2019, p. 6. Preluat din https://www.un.org/sc/ctc/wp-content/uploads/2019/02/Feb_2019_CTED_Trends_Report.pdf

⁹ J. Cook, G. Vale. (2018). De la Daesh la „Diaspora”: Pe urma femeilor și a minorilor din Statul Islamic. *ICSR, King's College London*, p. 13-15

¹⁰ R. Browne, J. Hansler. (2019). Peste 2000 de suspecți luptători teroristi ISIS deținuți în interiorul Siriei. Preluat din <https://www.clickondetroit.com/news/politics/more-than-2000-suspected-foreign-isis-fighters-held-in-syria/>; J. Schulz (2020), Will SDF- Instanțele afiliate vor judeca luptători teroristi străini? *Lawfare Institute*. Preluat din <https://www.lawfareblog.com/will-sdf-affiliated-courts-try-european-foreign-fighters>

¹¹ A. Dworkin. (2019): Soldați demobilizați din UE în epoca post-ISIS, Consiliul European pentru Afaceri Externe. Preluat din https://www.ecfr.eu/article/commentary_in_legal_limbo_eu_returnees_in_the_post_isis_era; R. Coolsaet, T. Renard (2019), Noi date despre resortisanții europeni reținuți în Siria și Irak, Note de cercetare, Egmont Royal Institutul Regal pentru Relații Internaționale. Preluat din <http://www.egmontinstitute.be/new-figures-on-european-nationals-detained-in-syria-and-iraq/>

¹² T. Mehra, C. Paulussen. (2019), Repatrierea luptătorilor teroriști și familiile lor: Opțiuni, obligații, moralitate și gândire pe termen lung, Centrul internațional pentru combaterea terorismului. Preluat din <https://icct.nl/publication/the-repatriation-of-foreign-fighters-and-their-families-options-obligations-morality-and-long-term-thinking/>; R. Jalabi (2019), Victime uitate: Copiii statului islamic. Un raport special al Reuters. Preluat din <https://www.reuters.com/investigates/special-report/iraq-islamicstate-children/>

¹³ Lista stabilită de Comitetul pentru Sancțiuni al Consiliului de Securitate, în conformitate cu Rezoluțiile 1267 (1999) și 1989 (2011) privind Al-Qaida și persoanele fizice și entități asociate.

prezent, membrii ISIS care se întorc în statele membre ale UE sunt în mare parte cercetați și urmăriți penal pentru acuzații de terorism, cum ar fi apartenența la o organizație teroristă. Atacurile teroriste comise în Europa în ultimii ani, au avut ca urmare faptul că, Consiliul UE pentru Justiție și Afaceri Interne a emis Declarația Riga, calificând terorismul, radicalizarea, recrutarea și finanțarea terorismului printre principalele amenințări la adresa securității interne a UE. De exemplu, unii dintre autorii atacului Bataclan din Paris au fost luptători teroristi străini, instruiți în Siria.¹⁴ Ca răspuns la fenomenul reprezentat de luptătorii străini teroriști, UE a adoptat Directiva privind combaterea terorismului.¹⁵ Obiectivul directivei a fost să armonizeze incriminarea infracțiunilor legate de teroriștii străini, pe întreg teritoriul UE. Alte obiective ale directivei includeau facilitarea cooperării transfrontaliere, îmbunătățirea colectării și admisibilitatea probelor în cazurile de terorism.¹⁶ Directiva se dorea a fi o actualizare a Deciziei-Cadru privind Combaterea Terorismului¹⁷ și o implementare a Rezoluției 2178 a CSONU și a Protocolului adițional la Convenția Consiliului Europei.¹⁸ Rezoluția 2178 a CSNU impune ca statele să incrimineze (tentativele) de călătorie, strângerea de fonduri și organizarea (sau alte facilitări, inclusiv recrutarea) călătoriei luptătorilor teroriști străini.¹⁹ Atât Rezoluția UNSC, cât și Directiva UE se concentrează pe prevenirea terorismului și, prin urmare, acordă atenție infracțiunilor preliminare și pregătitoare. Directiva privind combaterea terorismului a intrat în vigoare în martie 2017 și incriminează, printre altele: instructajul privind terorismul, călătoria în scopul terorismului și finanțarea terorismului.²⁰

În majoritatea statelor, cele mai frecvente infracțiuni care îi privesc pe luptătorii teroriști străini sunt participarea sau sprijinirea activităților unui grup terorist. Unele state membre au incriminat, de asemenea, alte tipuri de acte pentru a judeca luptătorii teroriști străini: pregătirea pentru acte teroriste (de exemplu, elaborarea de planuri de călătorie, rezervarea

¹⁴ Parlamentul European. (2017). Studiul politicilor Uniunii Europene privind combaterea terorismului, Studiu pentru Comitetul LIBE

¹⁵ Directiva (UE) 2017/541 a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2017 privind combaterea terorismului și înlocuirea Deciziei-cadru a Consiliului 2002/475 / JAI și de modificare a Deciziei Consiliului 2005/671/ JAI. Accesibil la <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2017/541/oj>

¹⁶ Ch. Paulussen, K. Pitcher. (2018), p. 9

¹⁷ Decizia-cadru a Consiliului din 13 iunie 2002 privind combaterea terorismului Accesibil la adresa http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2002/475/oj

¹⁸ Protocolul adițional la Convenția Consiliului Europei privind prevenirea terorismului, Seria Tratatelor Consiliului Europei - Nr. 217 (CETS 217), 22 octombrie 2015. Accesibil la <https://rm.coe.int/168047c5ea>

¹⁹ Ch. Paulussen, K. Pitcher. (2018), p. 5

²⁰ *Ibid.* p. 10-13

biletelor, vizitarea anumitor site-uri web etc.). Alte infracțiuni aplicabile luptătorii teroriști străini din statele membre, care se întorc în țară, includ următoarele: călătorii în scopuri de terorism, recrutare pentru terorism, acceptarea de a fi recrutați pentru a comite un act terorist, furnizarea și primirea de instruire privind terorismul, finanțare a terorismului, participare ilegală la conflict armat în străinătate, instructaj/conspirație în vederea săvârșirii unei infracțiuni de terorism, acordarea de sprijin material terorismului, spălare de bani și posesia de articole în scopuri teroriste.²¹

Faptul că ISIS este denumit organizație teroristă de către mulți, inclusiv de către UE și Consiliul de Securitate al ONU²², nu împiedică considerarea sa ca fiind parte la un conflict armat. Mai mult decât atât, ISIS nu ar trebui să fie considerată doar o organizație teroristă, ci și ca parte la un conflict armat non-internațional în Irak și Siria, ca grup armat organizat non-statal. În consecință, părțile într-un conflict armat non-internațional sunt obligate să aplice și să respecte Legea internațională umanitară (IHL). Prin urmare, membrii acesteia pot fi, din punct de vedere juridic, în măsură să comită o crimă de război²³ sau alte infracțiuni internaționale de bază.

6. Urmărirea penală pentru crime de război a luptătorilor teroriști străini

Această parte a raportului va aborda problema urmării penale a luptătorilor teroriști străini pentru crime de război, conform Dreptului internațional umanitar. Dreptul internațional umanitar definește regulile aplicabile în perioadele de conflicte armate, cu scopul de a proteja persoanele care nu participă sau nu mai participă la ostilități și de a restricționa mijloacele și metodele de război.

6.1 Clasificarea conflictului și a părților implicate în conflict

În primul rând, conflictul trebuie clasificat ca fiind ori un conflict internațional (IAC – *conflict international armat*), ori un conflict armat non-internațional (NIAC). Clasificarea conflictului

²¹ *Ibid.* p. 14 -16

²² A se vedea, de exemplu, Rezoluția 2170 a Consiliului de Securitate al ONU (2014), §1.

²³ S. Krahenmann, Academia de Drept Umanitar Internațional și Drepturile Omului din Geneva. (2014), p. 24-25

determină setul aplicabil de reguli privind Dreptul internațional umanitar și are un impact asupra responsabilității penale internaționale a părților în conflict, inclusiv asupra responsabilității membrilor săi. Normele care se aplică conflictului armat non-internațional, sunt stabilite la articolul 3, comun celor patru Convenții de la Geneva și în Protocolul adițional II. În plus față de Convențiile de la Geneva, se aplică și Dreptul internațional umanitar cutumiar. Pentru conflictul specific din Siria și Irak, se aplică numai articolul 3 comun și Dreptul internațional cutumiar, deoarece aceste două țări nu sunt părți la Protocolul adițional II. Articolul 3 comun protejează persoanele care nu participă în mod activ la ostilități, inclusiv membrii forțelor armate care au depus armele și pe cei care sunt „hors de combat” de boală, răni, detenție sau orice altă cauză.

Există un conflict internațional armat, atunci când un stat folosește forța armată împotriva altuia. Conflictul din Irak și Siria nu se încadrează în această categorie, întrucât ISIS nu este un stat, în conformitate cu dreptul internațional sau a acționat sub controlul unui alt stat. Intervenția forțelor de coaliție de lângă forțele guvernamentale irakiene nu a internaționalizat conflictul armat non-internațional existent în Irak.²⁴ În mod similar, se poate stabili o relație cu Siria, deoarece conflictul armat împotriva ISIS rămâne cu caracterul unui conflict armat non-internațional.²⁵ În conformitate cu definiția din cazul Tadić, conflictul armat non-internațional este o situație de violență armată regulată și intense, desfășurată între forțele de securitate ale unui stat și una sau mai multe grupări armate nestatale sau grupuri armate care se luptă între ele.²⁶

Părțile la conflictul armat non-internațional au obligația de a depune cerere și de a adera la Dreptul internațional umanitar.²⁷ Conform jurisprudenței stabilite de către Tribunalul Penal Internațional pentru Fosta Iugoslavie (TPI), două criterii sunt relevante pentru stabilirea

²⁴ V. Koutroulis. (2016). Lupta împotriva Statului Islamic și jus in bello, Revista Leiden de Drept Internațional, Volumul 29, Ediția 3. Preluat din <https://www.cambridge.org/core/journals/leiden-journal-of-international-law/article/fight-against-the-islamic-state-and-jus-in-bello/7E83694E7FE9F65DF07DB4470CF3D4C2/core-reader>

²⁵ Academia de la Geneva (2019). Conflicte armate internaționale în Siria. Preluat din <http://www.rulac.org/browse/conflicts/international-armed-conflict-in-syria#collapse1accord>

²⁶ ICTY, *Procuratura v Tadić, Hotărâre, Camera de judecată, cauza nr. IT-94-1-T*, 7 mai 1997, alin. 561.

²⁷ CICR (2014), *Ce este dreptul internațional umanitar?* Preluat din <https://www.icrc.org/en/doc/assets/files/other/icrc-002-0703.pdf>

existenței unui conflict armat non-internațional: (i) intensitatea conflictului și (ii) organizarea părților.²⁸ Tribunalul a propus o listă de factori indicatori relevanți, pentru a stabili dacă pragul necesar privind intensitatea și organizarea a fost îndeplinit. Deși nu toate grupările teroriste pot fi calificate simultan ca fiind parte a unui conflict armat, ISIS și alte părți aflate în conflict, cum ar fi „Armata Liberă Siriană” și „Jabhat al-Nusra” erau toate extrem de organizate și, prin urmare, pot fi determinate ca fiind grupuri armate non-statale. Elemente similare ar putea fi atribuite și lui Boko Haram, în contextul unui conflict armat din nord-estul Nigeriei.

6.1.1 Intensitatea

Elementele care trebuie luate în considerare atunci când faceți distincția dintre un conflict armat non-internațional și o tulburare la nivel intern, includ: numărul, durata și intensitatea confruntărilor individuale; tipul de arme și alte echipamente militare folosite; numărul și calibrul munițiilor folosite; numărul de persoane și tipul de forțe care participă la luptă; numărul de victime; amploarea distrugerii materiale și numărul civililor care fug din zonele de luptă. O altă indicație este atenția acordată acestuia de către Consiliul de securitate al ONU și dacă au fost adoptate rezoluții cu privire la acest aspect.²⁹

Este dificil de evaluat momentul exact în care conflictul cu ISIS în regiune s-a schimbat dintr-o tulburare internă într-un conflict armat non-internațional, dar intensitatea necesară a fost deja atinsă în 2014.³⁰ Din ianuarie 2014, ISIS a preluat controlul asupra marilor părți ale teritoriului din Irak și Siria, de ex. orașele Mosul, Raqqa și Tikrit.³¹ Până în noiembrie 2015, s-a considerat că SUA și partenerii de coaliție au vizat ISIS cu 8.289 atacuri aeriene, dintre care 5.432 în Irak și 2.857 în Siria.³² Un alt exemplu care demonstrează intensitatea conflictului este operațiunea irakiană de a relua Mosul, care a durat mai mult de nouă luni și, conform unor rapoarte, a

²⁸ V. Koutroulis. (2016). Lupta împotriva Statului Islamic și jus din bello, Cambridge University Press, Volumul 29, Ediția 3, pag. 827-852. Accesibil la <https://doi.org/10.1017/S0922156516000339>

²⁹ J. Pejic. (2011). Domeniul protecționist al Articolului 3 comun: mai mult decât ochiul poate vedea; Revizuire internațională a Crucii Roșii, Volumul 93, Numărul 88, p. 3-4

³⁰ V. Koutroulis. (2016)

³¹ CNN. (2018). ISIS, date pe scurt. Preluat din <https://edition.cnn.com/2014/08/08/world/isis-fast-facts/index.html>

³² A. Fantz. (2015). Ce națiuni atacă ISIS?, CNN. Preluat din <http://edition.cnn.com/2015/12/02/world/war-on-isis-whos-doing-what/>

provocat între 9.000 și 11.000 de victime civile.³³ O astfel de operațiune masivă și îndelungată arată prezența unui conflict armat non-internațional și nu doar a unei revolte interne. Mai mult, în 2014, în Rezoluția 2169, Consiliul de Securitate al ONU și-a exprimat îngrijorările „cu privire la situația actuală privind securitatea din Irak, ca urmare a unei ofensive pe scară largă realizată de grupări teroriste, în special de către statul islamic din Irak și Levant (ISIL), și de grupurile armate asociate, care implică o escaladare abruptă a atacurilor, cu victime grav rănite, inclusiv copii, deplasarea a peste un milion de civili irakieni și amenințări împotriva tuturor grupurilor religioase și etnice [...]”³⁴

Rezoluția 2253 a CSUN privind impunerea sancțiunilor ISIS, adoptată în 2015, susține în plus faptul că ISIS a fost angajat în violențe prelungite,³⁵ la fel și prezența armelor militare grele, cum ar fi tancurile, artileria și rachetele în arsenalul ISIS.³⁶ Prin urmare, din intensitatea confruntărilor specifice, a atenției internaționale pe care a primit-o și a armelor folosite de către ISIS în conflictele sale, se poate deduce că ISIS a fost angajată în violențe prelungite și nu numai în tulburări interne.

Organizare

Celălalt criteriu al unui conflict armat non-internațional existent, este organizarea în mod îndestulător, a părților. Deoarece Irakul și Siria sunt state, nu este necesar să punem la îndoială organizarea lor. Cu toate acestea, pentru a fi parte la un conflict armat non-internațional, o organizație trebuie să fie considerată ca fiind un grup armat organizat și, prin urmare, capabilă să pună în aplicare sau să adere la prevederile Dreptului internațional umanitar. Anumite condiții trebuie întrunite pentru a fi îndeplinit criteriul unei organizări suficiente.³⁷

Jurisprudența tribunalelor penale internaționale a dezvoltat factori indicatori, pe baza cărora poate fi evaluat criteriul „organizației”. Conform acestor criterii, complexitatea

³³ Aljazeera. (2017). Peste 9.000 de oameni uciși în lupta pentru Mosul, AP. Preluat din <https://www.aljazeera.com/news/2017/12/9000-killed-battle-mosul-ap-171220075620663.html>

³⁴ Rezoluția Consiliului de Securitate al ONU 2169 (2014), S/RES/2169 (2014), 30 iulie 2014.

³⁵ Rezoluția Consiliului de Securitate al ONU 2253 (2015), S/RES/2253 (2015), 17 decembrie 2015.

³⁶ Jeremy Bender, Jeremy Wilson și Armin Rosen, *Acestea sunt armele pe care luptătorii statului islamic le folosesc pentru terorizarea Orientului Mijlociu*, <https://www.businessinsider.com/isis-military-equipment-arsenal-2016?international=true&r=US&IR=T>

³⁷ J. Pejic. (2011)

organizațională a unui grup armat nestatal este indicată de existența unei structuri de comandă și a unor reguli și mecanisme disciplinare în cadrul grupului armat; existența sediului; capacitatea de a procura, transporta și distribui armele; capacitatea grupului de a planifica, coordona și efectua operațiuni militare, inclusiv mișcări de trupe și logistică; capacitatea sa de a negocia și încheia acorduri, cum ar fi încetarea focului sau acorduri de pace; și așa mai departe.³⁸

Există multe indicii conform cărora ISIS îndeplinea cerințele menționate mai sus și, prin urmare, poate fi determinată ca fiind un grup armat organizat non-statal.³⁹ Din 2010, ISIS a funcționat sub comanda activă a lui Abu Bakar Al-Baghdadi și având o structură ierarhică. În timp ce Al-Baghdadi, în calitate de „calif”, deținea puterea absolută în cadrul organizației împreună cu cei doi adjuncți ai săi, a fost instituit un sistem de comandă și control.⁴⁰ În cadrul ISIS, au fost înființate diverse ministere precum ministerul de război, ministerul relațiilor publice, ministerul securității publice, ministerul pentru mass-media și ministerul petrolului.⁴¹ Acest lucru demonstrează percepția ISIS despre sine ca entitate de conducere.⁴² În plus, ISIS a expus existența diferitelor comisii Sharia și a unui birou da'wah. Deși comitetul Sharia a avut sarcina de a aplica și de a pune în practică legea sharia, precum și de a determina pedeapsa pentru orice încălcare a acesteia, biroul da'wah a avut și o funcție privind mobilizarea și a servit pentru recrutarea de membri și pentru a colecta informații cu privire la adversarii ISIS.⁴³

La apogeul său în 2015, ISIS a exercitat controlul asupra unei dimensiuni considerabile a teritoriului din Irak, precum și din Siria și asupra unei populații de aproximativ 10 milioane de oameni.⁴⁴ Orașul Raqqa din Siria a fost considerat a fi capitala de facto a ISIS.⁴⁵ În plus, ISIS

³⁸ A se vedea: ICTY, *Procuratura v. Fatmir Limaj et al.*, Hotărâre, Camera de judecată II, cauza nr. IT-03-66-T, 30 noiembrie 2005, alin. 90; *Procuratura v. Ramush Haradinaj et al.*, Hotărâre, Camera de judecată I, cauza nr. IT-04-84-T, 3 aprilie 2008, alin. 60.

³⁹ UNSC, Rezoluția 1540, S/RES/1540 (2004), 28 aprilie 2004.

⁴⁰ Raportul Comisiei internaționale independente de anchetă privind Republica Arabă Siriană, Legea terorii: Traiul sub dominația ISIS în Siria, A/HRC/27/CRP.3, 19 noiembrie 2014, alin. 13.

⁴¹ H. Solomon. (2016). Statul Islamic și confruntarea globală care urmează, *Springer International Publishing*

⁴² *Ibid.*

⁴³ A. Jawad Al-Tamimi. (2015). Evoluția administrației Statului Islamic: dovezi documentare. Preluat din <http://www.aymennjawad.org/17687/the-evolution-in-islamic-state-administration>

⁴⁴ A. Levallois și alții. (2017). Finanțarea „Statului Islamic” în Siria și Irak (ISIS): analiză în profunzime. Preluat din

a arătat existența unui sistem judiciar, a unei armate, a unei forțe a poliției și a unei forțe de muncă extinse, datorate recrutării.⁴⁶ Se estimează că 41.490 de luptători teroriști străini luptau în rândurile ISIS.⁴⁷ Organizația dispunea de resurse financiare extinse și, datorită teritoriului vast, era capabilă să se bazeze și pe resurse naturale pentru finanțare.⁴⁸

Având în vedere elementele mai sus menționate, ISIS poate fi considerat a fi un grup armat organizat non-statal, care îndeplinea criteriile necesare pentru a fi considerat astfel, cum ar fi existența unei ierarhii interne cu o structură de comandă și control, reguli privind disciplinarea, existența unui sediu și posibilitatea de a efectua operațiuni militare susținute. Nerespectarea prevederilor Dreptului Internațional Umanitar nu trebuie tratată ca fiind o problemă de incapacitate, ci mai degrabă ca reprezentând o lipsă de dorință în acest sens. Prin urmare, în ciuda faptului că ISIS nu a acționat în conformitate cu normele Dreptului Internațional Umanitar, aceasta poate fi considerată ca fiind o parte a unui conflict armat cu caracter non-internațional, cu aplicarea normelor relevante din Dreptul Internațional Umanitar.

6.2 Alte exemple de organizații teroriste care se califică ca fiind grupuri armate organizate non-statale

6.2.1 Tigrii pentru eliberare din Tamil Eelam - Sri Lanka

Războiul civil din Sri Lanka dintre 1983-2009 poate servi drept exemplu interesant al unui alt conflict armat non-internațional, cu participarea unei organizații teroriste⁴⁹ fiind considerat un grup armat organizat non-statal, cu obligația de a se conforma Dreptului internațional

[http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2017/603835/EXPO_IDA\(2017\)603835_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2017/603835/EXPO_IDA(2017)603835_EN.pdf)

⁴⁵ A. Barnard și H. Saad. (2017). Raqqa, „Capitalul”, ISIS este capturat, spun forțele susținute de SUA, *The New York Times*. Preluat din <https://www.nytimes.com/2017/10/17/world/middleeast/isis-syria-raqqa.html>

⁴⁶ H. Solomon. (2016). Statul islamic și confruntarea globală care urmează, *Springer International Publishing*

⁴⁷ D. Byman. Înțelegerea Statului Islamic - Eseu de revizuire, securitate internațională, 40.4 (2016), 127–65; *Terorismul global Index 2019*, p.16. Preluat din <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/GTI-2019web.pdf>; J. Cook, G. Vale (2018), De la Daesh la „Diaspora”: Pe urma femeilor și minorilor din Statul Islamic. *ICSR, King's College London*, p. 19. Preluat din https://icsr.info/wp-content/uploads/2018/07/Women-in-ISIS-report_20180719_web.pdf

⁴⁸ A. Levallois și alții. (2017)

⁴⁹ Consiliul Uniunii Europene (UE) a decis la 29 mai 2006, să includă LTTE (Tigrii Eliberării din Tamil Eelam) pe lista UE privind aplicarea unor măsuri specifice pentru combaterea terorismului. A se vedea: Declarația Președinției în numele Uniunii Europene privind listarea LTTE ca organizație teroristă, Bruxelles, 31 mai 2006, http://europa.eu/rapid/press-release_PESC-06-78_en.htm

umanitar.

Tigrii pentru eliberare din Tamil Eelam (LTTE) au luptat împotriva Guvernului Sri Lankan timp de 25 de ani, cu intenția de a crea un stat Tamil independent⁵⁰ în Sri Lanka. Organizația a controlat și administrat suprafețe mari din nordul și estul Sri Lanka. Mai mult, LTTE a expus forțe terestre, propria armată și forță aeriană și un grup special armat sinucigaș, numit Black Tigers. Pentru un actor non-statal, LTTE deținea un lanț de comandă foarte sofisticat, compus dintr-o aripă politică, precum și dintr-o aripă militară. Lanțul de comandă în cadrul LTTE a fost clar și transparent. Aripa civilă a LTTE a furnizat Codul Comitetului Tamil Eelam și Codul Civil și un întreg sistem judiciar, cuprinzând de la instanțe de district, până la o instanță supremă.⁵¹ În plus, LTTE a impus reguli și pedepse stricte luptătorilor.⁵² În consecință, LTTE a pus în aplicare măsuri și mecanisme disciplinare. Toate aceste indicii conduc la faptul că LTTE a demonstrat nivelul de organizare necesar pentru a fi parte într-un conflict armat non-internațional.

În cei 25 de ani de război civil Sri Lankan, aproximativ 70.000 de persoane au fost ucise, în timp ce 300.000 au fost strămutate pe plan intern, prin violență armată.⁵³ Mai mult, se estimează că conflictul a costat aproximativ 200 miliarde USD.⁵⁴ Aceste numere servesc ca un indiciu că războiul civil din Sri Lanka a fost marcat de violență armată prelungită, ceea ce a dus la un număr mare de victime umane, precum și la distrugerii materiale. În plus, s-a estimat că, în 2009, forțele armate din Sri Lanka erau formate din 200.000 de luptători, în timp ce forțele armate ale LTTE cuprindeau aproximativ 30.000.⁵⁵ Aceste cifre sunt dovezi că guvernul Sri Lankan nu a considerat conflictul cu Tigrii pentru eliberare din Tamil Eelam ca fiind o situație de perturbare sau tensiune internă, cum ar fi revoltele sau actele sporadice de

⁵⁰ J. Richards, O istorie instituțională a Tigrilor de eliberare a Tamil Eelam (LTTE), *CCDP Document de lucru*, p. 12. Preluat din <https://repository.graduateinstitute.ch/record/292651/files/CCDP-Working-Paper-10-LTTE-1.pdf>

⁵¹ Ibid, p. 45

⁵² Ibid, p. 18

⁵³ Reuters, *Casetă cu detalii: Cinci fapte despre războiul civil de 25 de ani din Sri Lanka, 7 septembrie 2008*, <https://www.reuters.com/article/us-srilanka-violence-factbox/factbox-five-facts-about-sri-lankas-25-year-old-civil-war-idUSSP13029220080907>

⁵⁴ The New Indian Express. (2016). Războiul intern al Sri Lanka a costat 200 miliarde USD, <http://www.newindianexpress.com/world/2016/dec/13/sri-lankas-internal-war-cost-us-200-billion-1548433.html>

⁵⁵ Ministerul Apărării din Republica Socialistă Democratică Sri Lanka. (2011). Analiza faptică a operațiunii umanitare, <http://slembassyusa.org/wp-content/uploads/2011/08/Sri-Lankan-Humanitarian-Operation-Factual-Analysis.pdf>

violență. Prin urmare, LTTE a fost parte la un conflict armat non-internațional din Sri Lanka, sub obligația de a adera la prevederile Dreptului internațional umanitarin.

6.2.2. Forțele armate revoluționare ale Columbiei – Columbia

Forțele armate revoluționare din Columbia (Fuerzas Armadas Revolucionarias de Columbia - FARC) reprezintă un alt exemplu de organizație teroristă desemnată⁵⁶ ca făcând parte la un conflict armat non-internațional, ca fiind beligerant.

Din 1948 până în 1958, Columbia a experimentat un război civil numit La Violencia, între Partidul Conservator din Columbia și Partidul Liberal din Columbia. Conflictul a dat naștere mai multor grupuri de gherilă, inclusiv Forțele armate revoluționare din Columbia, profitându-se de mediul politic instabil și violent al țării.⁵⁷ Grupul a fost fondat în 1964, cu scopul de a răsturna guvernul și de a instala un regim marxist. Timp de zeci de ani, grupul a luptat împotriva guvernului, ca parte la un conflict armat non-internațional.⁵⁸ Istoric vorbind, Forțele armate revoluționare din Columbia, a fost cel mai persistent grup de gherilă și la un moment dat a controlat mai mult de o treime din teritoriul țării.⁵⁹ A finanțat războiul împotriva guvernului prin implicarea în răpiri, extorsiune și prin participarea la cultivarea de cocaină și la traficul de droguri.⁶⁰ Deține o structură instituțională puternică și o cultură organizațională.⁶¹ Grupul a avut o mare rețea formată din experți logistici, în domenii cum ar

⁵⁶ Pe lista teroriștilor din cadrul UE din 17 iunie 2002, a se vedea: Consiliul Uniunii Europene, Decizia Consiliului din 17 iunie 2002 de punere în aplicare a articolului 2 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 2580/2001 privind măsurile restrictive specifice îndreptate împotriva anumitor persoane și entități, în vederea combaterii terorismului și abrogării Deciziei 2002/334/CE, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=celex:32002D0460> [accesat la 15 iulie 2019]. FARC a fost suspendată din listă la 27 septembrie 2016. Această decizie a urmat semnării oficiale, la 26 septembrie 2016, a Acordului de pace din Columbia între guvernul columbian și FARC, a se vedea: Consiliul UE, Regulamentul Consiliului (UE) 2016/1710 din 27 septembrie 2016 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2580/2001 privind măsurile restrictive specifice îndreptate împotriva anumitor persoane și entități, în vederea combaterii terorismului, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32016R1710>. A se vedea și: Departamentul de Stat al SUA, Biroul de combatere a terorismului și extremismului violent, organizații teroriste străine desemnate, data desemnării: 8/10/1997, Forțele armate revoluționare din Columbia (FARC), <https://www.state.gov/foreign-terrorist-organizations/>, [accesat la 15 iulie 2019].

⁵⁷ Saab, Bilal Y. și Alexandra W. Taylor, *Criminalitatea și grupurile armate: Un studiu comparativ asupra FARC și a grupurilor paramilitare din Columbia, Studii despre conflict și terorism* 32.6, 2009, p. 455-475; Eccarius-Kelly, Vera, *Punții clandestine: o analiză structurală a FARC și PKK, Terorism și violență politică* 24.2, 2012, p. 235-258.

⁵⁸ Columbia: *Acordul de pace cu FARC încheie 60 de ani de conflict în Annyssa Belall, Raport de război: conflicte armate în 2016, martie 2017.*

⁵⁹ Columbia: *Acordul de pace cu FARC încheie 60 de ani de conflict în Annyssa Belall, Raport de război: conflicte armate în 2016, martie 2017.*

⁶⁰ InSight Crime, FARC, 3 martie 2017, <https://www.insightcrime.org/columbia-organized-crime-news/farc-profile/>

⁶¹ Columbia: *Acordul de pace cu FARC încheie 60 de ani de conflict în Annyssa Belall, Raport de război: conflicte armate în 2016, martie 2017.*

fi bombardarea, transportul, răpirile, traficul de arme, depozitarea alimentelor, etc. FARC a condus milițiile din orașe.⁶² FARC a avut administrație civilă și militară extinsă.⁶³ În 2007, se estimează că 18.000 de persoane luptau în rândurile FARC.⁶⁴ De atunci, dimensiunea s-a redus la aproximativ 8.000 gherile.⁶⁵ Mai mult, FARC a avut capacitatea de a negocia acordurile de pace, inclusiv încheierea acordului de pace în 2016, dintre Guvernul Columbiei și FARC, fapt care a pus capăt acestui conflict armat.⁶⁶ Aceste criterii definesc FARC ca fiind un grup armat organizat non-statal.

6.3 Crime de război comise de către ISIS

Rapoartele Comisiei independente internaționale de anchetă privind Republica Arabă Siriană (UN CoI Siria)⁶⁷ au afirmat faptul că ISIS a pus în pericol și a condus actele de violență îndreptate împotriva populației civile, în zonele controlate de aceasta și împotriva persoanelor care nu iau parte la ostilități. În consecință, a comis infracțiuni de război reprezentate de omor, execuție fără un proces adecvat, mutilare, dispariție forțată, tortură, tratament crud, luarea de ostatici, viol și violență sexuală, sarcină forțată, utilizarea și recrutarea copiilor în ostilități și atacarea obiectivelor protejate, deplasarea forțată a civililor, atacurile asupra demnității personale, precum și alte încălcări grave ale Dreptului internațional umanitar.⁶⁸ ISIS și-a încălcat obligațiile față de civili și hors de combat, ceea ce reprezintă crime de război îndeplinite prin decapitare, împușcare și omorârea cu pietre a bărbaților, femeilor, copiilor și soldaților prinși. Ei și-au mutilat corpul și au efectuat amputări

⁶² Centrul strategic european pentru informații și securitate, Columbia: o imagine de ansamblu asupra structurii militare Farc, 1 decembrie 2010, <http://www.esisc.org/publications/briefings/columbia-an-overview-of-the-farc-military-structure>

⁶³ Canada: Consiliul pentru imigrări și refugiați din Canada, Columbia: Forțele armate revoluționare din Columbia (Fuerzas Armadas Revolucionarias de Columbia, FARC), inclusiv informații despre activități criminale, cum ar fi traficul de droguri și răpirea; răspunsul statului la activitatea infracțională (2009 - februarie 2011), 5 aprilie 2011, COL103709.E, <https://www.refworld.org/docid/4dbfcc952.html>

⁶⁴ Garry Leech, *Columbia: Interviu cu comandantul FARC Raul Reyes*, Columbia Journal, 12 iulie 2007, <https://reliefweb.int/report/columbia/columbia-interview-farc-commander-raul-reyes>

⁶⁵ InSight Crime, *FARC*, 3 martie 2017, <https://www.insightcrime.org/columbia-organized-crime-news/farc-profile/>

⁶⁶ Consiliul de Securitate al ONU, Scrisoare din 14 decembrie 2016 adresată de către Secretarul general, Președintelui Consiliului de securitate, S/2016/1063, 15 decembrie 2016.

⁶⁷ *Comisia internațională independentă de anchetă privind Republica Arabă Siriană, rapoarte accesibile la adresa <https://www.ohchr.org/EN/HRBodies/HRC/IICISyria/Pages/Documentation.aspx>*; Al doilea Raport al consilierului special și al șefului echipei de investigații al Organizației Națiunilor Unite, privind promovarea responsabilității pentru infracțiunile comise de Da'esh/Statul Islamic în Irak și Levant, martie 2019, paragraful 13. Accesibil la [adresa \[https://www.unitad.un.org/sites/www.unitad.un.org/files/general/17.05.2019_0.pdf\]\(https://www.unitad.un.org/sites/www.unitad.un.org/files/general/17.05.2019_0.pdf\)](https://www.unitad.un.org/sites/www.unitad.un.org/files/general/17.05.2019_0.pdf)

⁶⁸ Consiliul pentru drepturile omului al ONU, Raportul Comisiei internaționale independente de anchetă privind Republica Arabă Siriană, A/HRC/25/65, 14 februarie 2014, p.1. Accesibil la adresa <https://undocs.org/A/HRC/25/65>

și biciuiri în spațiile publice. Prizonierii ISIS au trebuit să supraviețuiască bătăilor, biciuirii, electrocutării și suspendării de pereți sau tavane. Mai mult, ISIS a fost implicat în răpiri, iar femeile și fetele sufereau de sclavie sexuală⁶⁹, viol în grup, execuții pentru contact neaprobat cu sexul opus și omorâre cu pietre, pentru adulter. Potrivit CoI Siria ONU, comandanții ISIS au săvârșit în mod voit aceste crime de război, cu intenția incontestabilă de a ataca persoane în timp ce erau conștienți de statutul lor de civili sau de persoane care nu participă la ostilități.⁷⁰ Membrii comunității Yazidi au fost vizați în special de abuzuri îngrozitoare din partea ISIS, din cauza identității religioase a comunității lor.

7. Urmărirea penală pentru crime împotriva umanității a luptătorilor teroriști

Infracțiunile împotriva umanității (CAH), conform definiției din Articolul 7 din Statutul de la Roma, sunt acele fapte săvârșite ca parte a unui atac răspândit sau sistematic, care este perpetuat împotriva unei populații civile.⁷¹

Atunci când se iau în considerare victimele infracțiunilor împotriva umanității, și anume „populația civilă”, nu este necesar ca populația în ansamblu să fie vizată, ci faptul că atacul nu viza doar un grup limitat de persoane sau selectat aleatoriu.⁷² Prezența personalului și a persoanelor scoase din luptă⁷³ nu schimbă caracterul civil al populației.⁷⁴

„Atac sistematic sau larg răspândit îndreptat împotriva [...]” înseamnă că actul interzis trebuie să fi fost comis în temeiul sau în scopul promovării unei politici guvernamentale sau organizaționale.⁷⁵ Politica poate fi pusă în aplicare de o organizație asemănătoare statului sau

⁶⁹ Urmărirea penală la nivel național privind violența sexuală și de gen (SGBV) comisă de Statul Islamic în Irak și Levant (ISIL), Secretariatul rețelei privind genocidul, iulie 2017, p. 24. Preluat din [http://www.eurojust.europa.eu/doclibrary/genocide-network/KnowledgeSharing/The%20prosecution%20at%20national%20level%20of%20sexual%20and%20gender-based%20violence%20committed%20ISIL%20\(July%202017\)/2017-07_Prosecution-at-national-level-of-sexual-and-gender-based-violence_EN.pdf](http://www.eurojust.europa.eu/doclibrary/genocide-network/KnowledgeSharing/The%20prosecution%20at%20national%20level%20of%20sexual%20and%20gender-based%20violence%20committed%20ISIL%20(July%202017)/2017-07_Prosecution-at-national-level-of-sexual-and-gender-based-violence_EN.pdf)

⁷⁰ Consiliul ONU pentru Drepturile Omului, Raportul Comisiei internaționale independente de anchetă privind Republica Arabă Siriană: Legea terorii: Traiul sub dominația ISIS în Siria, A/HRC/27/CRP.3, 19 noiembrie 2014. Accesibil la adresa https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/HRC_CRP_ISIS_14Nov2014.pdf

⁷¹ Statutul de la Roma, Articolul 7. Elemente ale infracțiunilor, Articolul 7.

⁷² ICC, *Procuratura v. Jean-Pier Bemba Gombo*, Decizia de confirmare a învinuirilor, Camera II preliminară, cauza nr. ICC-01/05-01/08, 2009, para. 77.

⁷³ Personal militar rănit, incapacitat etc.

⁷⁴ ICTY, *Procuratura v. Tadic*, Camera de judecată, cauza nr. IT-94-1-T, 1997

⁷⁵ ICC, Elemente ale infracțiunilor, 2002. Articolul 7. Introducere. 3.

de către orice organizație capabilă să comită atacuri pe scară largă sau în mod sistematic împotriva unei populații civile.⁷⁶ „Răspândit” se referă la numărul de victime și necesită ca atacul să fie comis la scară largă, deci, să existe multiple comiteri de de acte.⁷⁷ Pentru a fi considerat „sistematic”, un atac trebuie organizat și trebuie să urmeze un model regulat, prin urmare, nu ar trebui să fie perpetuat în mod aleatoriu.⁷⁸ Jurisprudența Curții Penale Internaționale menționează că nu este necesară o politică formală. În schimb, este suficient dacă atacul este „planificat, direcționat sau organizat”.⁷⁹

Pentru a stabili dacă un anumit grup este calificat ca fiind o organizație cu capacitatea de a comite atacuri pe scară largă sau în mod sistematic, trebuie să ținem cont și să luăm în considerare:⁸⁰

„(I) dacă grupul se află sub o comandă responsabilă sau are o ierarhie consacrată; (ii) dacă grupul dispune, în fapt, de mijloace pentru a efectua un atac sistematic sau pe scară largă sau împotriva unei populații civile; (iii) dacă grupul exercită control asupra unei părți a teritoriului unui stat; (iv) dacă grupul desfășoară, ca scop principal, activități criminale împotriva populației civile; (v) dacă grupul exprimă, în mod explicit sau implicit, o intenție de a ataca o populație civilă; (vi) dacă grupul face parte dintr-un grup mai mare, care îndeplinește unele sau toate criteriile menționate mai sus.”⁸¹

Aceste criterii ajută CPI în evaluarea pe care o face, de la caz la caz, deși nu este necesar ca toate criteriile să fie îndeplinite.⁸² Astfel, atacul poate fi răspândit sau sistematic. Aceste două criterii constituie cerințe alternative. Îndeplinirea uneia dintre ele este suficientă pentru a exclude actele sporadice, aleatorii și izolate.⁸³

În continuare, autorul care stă la baza infracțiunii trebuie să comită fapta interzisă „ca parte a

⁷⁶ Guilfoyle, p. 247,248.

⁷⁷ Procuratura v. Dragoljub Kunarac et al. (Camera de judecată - ICTY), 2001, IT-96-23-T& IT-96-23/1-T; *Tadic TC*, IT-94-1-T. para. 648.

⁷⁸ *Kunarac*, IT-96-23-T& IT-96-23/1-T, para. 429; *Tadic*, IT-94-1-T. para. 648.

⁷⁹ *Bamba*, ICC-01/05-01/08. para. 81.

⁸⁰ Rectificare a deciziei În temeiul articolului 15 din Statutul de la Roma privind autorizarea unei investigații privind situația din Republica Kenya (Camera preliminară II a ICC), 2010, ICC-01/09-19-CORR. para. 93. Accesibil la adresa <https://www.refworld.org/cases,ICC,4bc2fe372.html>

⁸¹ *Ibid.*

⁸² Guilfoyle. p. 248.

⁸³ Guilfoyle. p. 246.

atacului [...] și încunoștințat asupra atacului”. Pentru a se încadra în acest domeniu, nu este necesar ca făptuitorul să fi comis un atac pe scară largă sau în mod sistematic, deși trebuie să cunoască circumstanțele de fapt ale unui atac răspândit sau sistematic, precum și faptul de a fi în cunoștință de cauză, fac parte din respectivul atac împotriva unei populații civile.⁸⁴

7.1 Crimele împotriva umanității comise de ISIS

ISIS este responsabil pentru acte extreme și îngrozitoare de violență, săvârșite împotriva populației civile pe teritoriul Irakului și Siriei, cum ar fi omorul, dispariția forțată, mutilarea și torturarea civililor. În special, minoritățile etnice și religioase, cum ar fi populația creștină și kurdă, au suferit sub dominația ISIS.⁸⁵ Raportul Comisiei internaționale independente de anchetă privind Republica Arabă Siriană (CoI Siria ONU) din 2014 a clasificat atacurile ISIS împotriva populației civile ca fiind răspândite și sistematice. Aceste acte făceau parte dintr-un atac asupra populației civile aflată sub controlul ISIS din Alep, Ar Raqqa, Dayr Az-Zawr și Al-Hasakah, și pentru aplicarea unei politici organizaționale, au comis crime împotriva umanității.⁸⁶ În plus, aceste crime au fost săvârșite în conformitate cu și în sprijinul politicii organizației - războiul lor împotriva celor infideli - și ca o continuare a instituirii unui califat islamic global.⁸⁷

Pentru a fi considerat a fi o „organizație” și, prin urmare, să fie capabil să comită atacuri pe scară largă sau sistematică, un grup trebuie să arate un anumit grad de complexitate organizațională.⁸⁸ Prin aplicarea criteriilor de mai sus, trebuie să concluzionăm că ISIS este o organizație capabilă să comită crime împotriva umanității.

Rapoartele ONU CoI Siria au descris violența comisă de către membrii ISIS împotriva

⁸⁴ Guilfoyle. p 249.

⁸⁵ A se vedea Raportul Comisiei internaționale independente de anchetă privind Republica Arabă Siriană, Legea terorii: Traiul sub dominația ISIS în Siria, *A/HRC/27/CRP.3*, 19 noiembrie 2014.

⁸⁶ Consiliul pentru drepturile omului al ONU, Raportul Comisiei de anchetă internațională independentă privind Republica Arabă Siriană, *A/HRC/27/60*, 13 august 2014. para. Sumar, 38, 74.

⁸⁷ Raportul Comisiei internaționale independente de anchetă privind Republica Arabă Siriană, Legea terorii: Traiul sub dominația ISIS în Siria, *A/HRC/27/CRP.3*, 19 noiembrie 2014, para. 77. Accesibil la adresa https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/HRC_CRP_ISIS_14Nov2014.pdf

⁸⁸ Rectificare a Deciziei în temeiul articolului 15 din Statutul de la Roma, privind autorizarea unei investigații privind situația din Republica Kenya (Camera de judecată preliminară a ICC), 2010, ICC-01/09-19-CORR. para. 93. Accesibil la adresa <https://www.refworld.org/cases,ICC,4bc2fe372.html>

populației de sex feminin. Întrucât această conduită a fost întreprinsă ca parte a unui atac răspândit și sistematic al ISIS, acestea au constituit crime împotriva umanității, în speță infracțiuni de omor, tortură, înrobire, viol, sclavie sexuală, sarcină forțată și violență sexuală.⁸⁹ În plus, rapoarte specifice au tratat în special crimele ISIS comise împotriva yazidilor.⁹⁰ Acesta a înregistrat faptul că atacurile ISIS asupra Yazidisului pe teritoriul controlat de ISIS în Siria și Irak, într-o manieră largă, au constituit crime împotriva umanității de omor și exterminare, de pe vremea când ucideau bărbați, femei și copii Yazidi. Mai mult, înrobirea sexuală și bătaia aplicată femeilor și fetelor din comunitatea Yazidi și forțarea bărbaților și băieților Yazidi la muncă, au fost clasificate drept crime împotriva umanității, în speță infracțiuni de sclavie sexuală, viol, violență sexuală, înrobire, tortură, alte acte inumane și grave și privarea de libertate. În plus, întrucât aceste crime au fost săvârșite din motive discriminatorii bazate pe religie, Comisia a concluzionat că ISIS a îndeplinit infracțiuni de persecuție, în cadrul infracțiunilor împotriva umanității.⁹¹

8. Urmărirea penală pentru infracțiunea de genocid a luptătorilor teroristi străini

Infracțiunea de genocid este definită de articolul 6 din Statutul de la Roma astfel:

„Oricare dintre următoarele acte săvârșite cu intenția de a distruge, total sau parțial, un grup național, etnic, rasial sau religios, cum sunt: (a) Uciderea membrilor grupului; (b) Cauzarea de vătămări corporale sau psihice grave membrilor grupului; (c) Influențarea în mod deliberat a condițiilor de viață ale grupului, înfăptuită pentru a produce distrugerea fizică totală sau parțială; (d) Impunerea de măsuri destinate să prevină nașterile în cadrul grupului sau (e) Transferul forțat al copiilor dintr-un grup, în alt grup. ”

Prin urmare, infracțiunea de genocid presupune:⁹²

⁸⁹ Raportul Comisiei internaționale independente de anchetă privind Republica Arabă Siriană, Legea terorii: Traiul sub dominația ISIS în Siria, *A/HRC/27/CRP.3*, 19 noiembrie 2014, para. 53- 57. Accesibil la adresa https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/HRC_CRP_ISIS_14Nov2014.pdf

⁹⁰ Consiliul pentru drepturile omului al ONU, „Au venit să distrugă”: crime ale ISIS împotriva populației *Yazidis*, *A/HRC/32/CRP.2*, 15 iunie 2016.

⁹¹ Consiliul pentru drepturile omului al ONU, „Au venit să distrugă”: crime ale ISIS împotriva populației *Yazidis*, *A/HRC/32/CRP.2*, para. 168.

⁹² *Statutul de la Roma*, Articolul 6.; *Elemente ale infracțiunilor*, Articolul 6.

- Uciderea uneia sau a mai multor persoane;
- Datorită apartenenței lor la un anumit grup național, etnic, rasial sau religios.

În plus, Dreptul penal internațional prevede că presupusul făptuitor intenționează să distrugă astfel, total sau parțial, grupul vizat.

Investigarea crimelor comise împotriva comunității Yazidi ar putea duce la identificarea intenției grupării ISIS de a distruge comunitatea Yazidi ca grup, total sau parțial⁹³.

9. Jurisprudența statelor membre ale UE privind urmărirea penală cumulativă a luptătorilor teroristi străini din cadrul ISIS sau ai membrilor săi

Toate statele membre ale UE au ratificat Statutul de la Roma al CPI, iar majoritatea dețin legislația de punere în aplicare necesară, care să le permită să-și exercite jurisdicția asupra crimelor de război, a crimelor împotriva umanității și a infracțiunii de genocid. În urmărirea returnării luptătorilor teroristi străini pentru crime de război sau alte crime internaționale de bază, statele pot aplica principiul naționalității și nu principiul jurisdicției universale.⁹⁴ Cu toate acestea, principiul jurisdicției universale ar putea fi aplicabil resortisanților sirieni și irakieni sau membrilor ISIS ai altor naționalități care au părăsit conflictul și sunt prezenți pe teritoriul statelor membre. În plus, legislația națională a unor țări permite ca o infracțiune să poată fi urmărită penal atât ca infracțiune teroristă, cât și ca infracțiune internațională principală, cu condiția ca toate aspectele relevante ale faptei să nu fie judecate în mod exhaustive, în conformitate cu un set de legislații.⁹⁵ Unele țări diferențiază între diferitele

⁹³ Raportul Comisiei internaționale independente de anchetă privind Republica Arabă Siriană, Legea terorii: Traiul sub dominația ISIS în Siria, *A/HRC/27/CRP.3*, 19 noiembrie 2014, para. 57. Accesibil la adresa https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/HRC_CRP_ISIS_14Nov2014.pdf; Consiliul pentru drepturile omului al ONU, „Au venit să distrugă”: crime ale ISIS împotriva populației Yazidis, iunie 2016. Accesibil la adresa https://www.ohchr.org/Documents/HRBodies/HRCouncil/ColSyria/A_HRC_32_CRP.2_en.pdf;

Comisia de anchetă a ONU pentru Siria: ISIS a comis genocid împotriva populației Yazidis, *Biroul Înaltului Comisar pentru Drepturile Omului al Organizației Națiunilor Unite, Comunicat de presă*. Preluat din <https://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=20113>

⁹⁴ S. Krahenmann, *Academia de Drept Umanitar Internațional și Drepturile Omului de la Geneva* (2014). Luptători teroristi străini, definiți în conformitate cu dreptul internațional. Informare a Academiei nr. 7, pag. 52

⁹⁵ H. Cuyckens, C. Paulussen, *Urmărirea penală a acțiunilor teroriste în Europa de Vest: relația dificilă dintre combaterea terorismului și dreptul internațional umanitar*, *Journal of Conflict & Law Security*; T.M.C. Institutul Asser pentru Drept Internațional și European, *Seria de documente de cercetare Asser* 2019-04, p.19. Accesibil la adresa

tipuri de infracțiuni și permit urmărirea penală cumulativă a infracțiunilor legate de terorism, a crimelor împotriva umanității și a genocidului, dar nu a crimelor de război.⁹⁶

Următoarea secțiune va prezenta cazurile hotărârilor judecătorești definitive sau cauzele aflate în desfășurare în fața instanțelor naționale care demonstrează oportunități pentru urmărirea cumulativă a luptătorilor teroriști străini, pentru ambele seturi de fapte penale - infracțiuni internaționale de bază și infracțiuni legate de terorism. Unele cazuri includ doar infracțiuni internaționale de bază și nu infracțiuni legate de terorism, întrucât statul care efectuează urmărirea penală nu ar fi putut incrimina infracțiunea de apartenență la o organizație teroristă sau acest fapt nu exista sau nu a putut fi dovedit în timpul procesului. Astfel, aceste cazuri de crime de război ilustrează întrebări juridice sau de fapt interesante, care ar putea fi aplicabile pentru urmărirea penală a unor cazuri similare care implică luptători teroriști străini și alți membri ai ISIS.

9.1 Germania

⊙ *Cetățean german condamnat ca fiind membru al unei organizații teroriste și pentru infracțiunea de război reprezentată de ultraj adus demnității personale*

Curtea Regională Superioară din Frankfurt, 8 noiembrie 2016, referință 5-2 StE 10/16 - 9 - 2/16

Descrierea faptelor - Un jihadist german a înregistrat cu un telefon un videoclip despre cum a tăiat părți ale corpului (urechile și nasul) și a deteriorat trupul unui soldat sirian mort din partea opusă din Alep, ceea ce echivalează cu ultraj adus demnității personale. De asemenea, lovit și a tras gloanțe în capul soldaților morți.

Procedură legală și infracțiuni - condamnare pentru apartenență la o organizație teroristă (ISIS) și săvârșirea infracțiunii de război de ultraj adus demnității personale.

<https://ssrn.com/abstract=3471908>

⁹⁶ De exemplu, în Belgia, nu este posibil de a urmări penal, în mod simultan, acte comise de către luptători teroriști străini pe baza legislației privind combaterea terorismului și pe baza unei clasificări ale crimelor de război. Codul penal belgian stabilește că dispozițiile referitoare la infracțiunile de terorism nu pot fi aplicate activităților părților unui conflict armat internațional sau non-internațional. Cu toate acestea, este posibil ca din punct de vedere legal, urmărirea penală simultană a actelor de terorism și a crimelor împotriva umanității și / sau a infracțiunii de genocid.

*Sentința – 8,5 ani închisoare*⁹⁷

⊗ *Cetățean german, condamnat pentru că a pozat cu corpul unui soldat mort, ceea ce echivalează cu crima de război reprezentată de tratament inuman și degradant*

Curtea Federală de Justiție, 27 iulie 2017, referință BGH 3 StR 57/17

Descrierea faptelor – În timp ce se afla în Siria, după ce s-a alăturat jihadului armat, un cetățean german a pozat în 3 fotografii, cu capetele retezate și înfipte în tije metalice ale unor combatanți inamici, imagini care au fost încărcate pe Facebook.

Procedura legală și infracțiuni – Apel al Curții Federale de Justiție cu privire la motivele de drept. Autorul a fost acuzat de crime de război pentru tratamentul înjositor și degradant aplicat persoanelor decedate, în temeiul *Volkerstrafgesetzbuch* (VStGB), care sancționează crimele internaționale de bază și aplicabile indiferent de locul comiterii infracțiunii sau de naționalitatea infractorului (jurisdicție universală). Hotărârea Curții a făcut distincție între conflictual armat non-internațional și conflictul armat internațional și a analizat criteriile privind intensitatea și organizarea, pentru a stabili dacă un grup poate fi considerat un grup armat. În plus, hotărârea a clarificat considerarea tratamentul inuman al unei persoane decedate, ca reprezentând crimă de război.

Sentința – 2 ani închisoare⁹⁸ pentru crimă de război reprezentată de ultraj contra demnității personale

⊗ *Cetățean German, soție a unui membru ISIS, condamnată pentru infracțiunea de terorism și infracțiunea de jaf*

⁹⁷ Rețeaua privind genocidul, Eurojust (2018). Urmărirea penală a infracțiunilor de război, de ultraj asupra demnității personale, pe baza unor dovezi din surse deschise, pag. 8. preluat de la <http://www.eurojust.europa.eu/doclibrary/genocide-network/KnowledgeSharing/Prosecuting%20war%20crimes%20of%20outrage%20upon%20personal%20dignity%20base>

⁹⁸ Curtea Federală de Justiție (Germania), 27 iulie 2017, referința 3 RR 57/17, tradusă. Preluat din [http://www.eurojust.europa.eu/doclibrary/genocide-network/GNnationaljurisprudence/Case%20number%20StR%2057-17%20-%20Federal%20Court%20of%20Justice,%20Germany%20\(July%202017\)/2017-07_DE-Federal-Court-of-Justice_EN.pdf](http://www.eurojust.europa.eu/doclibrary/genocide-network/GNnationaljurisprudence/Case%20number%20StR%2057-17%20-%20Federal%20Court%20of%20Justice,%20Germany%20(July%202017)/2017-07_DE-Federal-Court-of-Justice_EN.pdf)

Curtea Regională Superioară din Stuttgart, 5 iulie 2019, referință 5-2 STE 11/18

Descrierea faptelor – O femeie de naționalitate germană s-a alăturat ISIS din Siria și s-a căsătorit cu un luptător ISIS, la sfârșitul anului 2013. În martie 2014, ea și soțul ei s-au mutat și au locuit într-o casă confiscată de ISIS după ce proprietarii săi legali au fugit din zonă. În plus, învinuitei și soțului ei li s-au oferit electrocasnice de către ISIS. În iunie/iulie, acuzata și soțul ei s-au mutat într-un alt apartament din Raqqa, care a fost confiscat de asemenea de către ISIS, după ce proprietarii săi legali au fugit sau au fost strămutați de către ISIS. În plus, s-a identificat cu obiectivele și regulile ISIS și a acționat în numele organizației teroriste în diferite moduri (de exemplu, a primit instrucțiuni privind armele și arme, a supravegheat site-urile ISIS și a adus aprecieri metodele și modul de viață din cadrul ISIS)⁹⁹.

Procedura legală și infracțiuni – condamnare pentru apartenență la o organizație teroristă (ISIS), în conformitate cu Codul penal național, pentru infracțiunea de război reprezentând jaful, în conformitate cu *Völkerstrafgesetzbuch* german (VStGB) și pentru încălcarea legilor privind armele

Sentința – 5 ani închisoare¹⁰⁰

⊙ *Cetățean German, soție a unui membru ISIS, condamnată pentru jaf*

Curtea Regională Superioară din Dusseldorf, 4 decembrie 2019, referința III-2 StS 2/19

Descrierea faptelor – O femeie de naționalitate germană a călătorit în Siria în 2014 și s-a căsătorit acolo cu un luptător ISIS. În 2015, ea și familia ei s-au mutat de bună voie într-o casă care a fost confiscată de către ISIS după ce proprietarii legali au fugit de luptători sau au fost strămutați de către ISIS.¹⁰¹

Procedura legală și infracțiuni – condamnat pentru apartenență la o organizație teroristă și pentru infracțiunea de război reprezentată de jaf.

⁹⁹ Der Generalbundesanwalt, *Pressemitteilung*, 16.01.2019. Preluat din Asharq Al-Awsat. (2019). Învinuirea adusă femeii de naționalitate germană de-a lungul timpului în teritoriul controlat de ISIS. <https://aawsat.com/english/home/article/1548461/german-woman-charged-over-years-isis-controlled-territory>

¹⁰⁰ AP (2019). O femeie de naționalitate germană condamnată la 5 ani pentru aderarea la Statul Islamic. Preluat din <https://federalnewsnetwork.com/world-news/2019/07/german-woman-sentenced-to-5-years-for-joining-islamic-state/>

¹⁰¹ Der Generalbundesanwalt, *Pressemitteilung*, 17.04.2019. Preluat din <https://www.generalbundesanwalt.de/SharedDocs/Pressemitteilungen/DE/2019/Pressemitteilung2-vom-17-04-2019.html>

Sentința – 3 ani și nouă luni de închisoare.¹⁰²

Curtea Federală de Justiție, 15 mai 2019, referință BGH AK 22/19

Hotărâre – în cazul de mai sus de la Dusseldorf, Curtea Federală de Justiție a fost obligată să stabilească faptul că reprezintă fapte care se pedepsesc, apartenența la o organizație teroristă, în special scopul participării, și aplicabilitatea cumulativă cu infracțiunea de jaf de război.¹⁰³

- *Cetățean German, soție a unui membru ISIS, condamnată pentru jaf*

Curtea Federală de Justiție, 4 aprilie 2019, referință BGH AK 12/19 Hotărâre privind arestul preventiv

Descrierea faptelor – La sfârșitul anului 2013, o femeie de naționalitate germană a călătorit în Siria, iar în 2014 s-a căsătorit acolo cu un luptător ISIS. Ea s-a mutat în trei proprietăți diferite, confiscate de ISIS, împreună cu mobilier și electrocasnice, după ce proprietarii legali au fugit sau au fost uciși. În plus, ea a sprijinit ISIS în calitate de membru și a deținut ca sclave împotriva voinței lor, cel puțin trei femei Yazidi.

Raționament juridic – Potrivit Curții, luarea în posesie se face fără acordul proprietarului și ca parte a conflictului armat. Victima trebuie să fie membru al partidului inamic. Într-o situație precum conflictul intern din Irak și Siria, unde diverse grupări armate participă la conflict, o persoană care are un scop opus față de făptuitor (de exemplu, o ideologie diferită) e considerată deja ca fiind membru al partidului inamic. De asemenea, Curtea a pronunțat motivarea privind urmărirea penală cumulativă, pentru apartenența la o organizație teroristă, infracțiunea de jaf de război și trafic de persoane și privarea de libertate.¹⁰⁴

- ⊙ *Cetățean sirian inculpat pentru maltratarea civililor și a participat la execuția hors de combat*

Cauza în desfășurare pe rolul Curții Regionale Superioare din Stuttgart, referință 5-3 StE

¹⁰² Comunicat de presă din Justiz NRW, preluat din https://www.justiz.nrw/IM/Presse/presse_weitere/PresseOLGs/archiv/2019_02_Archiv/04_12_2019_2/index.php

¹⁰³ Curtea Federală de Justiție (Germania), 15 mai 2019, referința BGH AK 22/19, preluat din: [http://www.eurojust.europa.eu/doclibrary/genocide-network/GNnationaljurisprudence/Case%20number%20AK22-19%20-%20Federal%20Court%20of%20Justice,%20Germany%20\(May%202019\)/Anonymised-DE-case-AK22-19.pdf](http://www.eurojust.europa.eu/doclibrary/genocide-network/GNnationaljurisprudence/Case%20number%20AK22-19%20-%20Federal%20Court%20of%20Justice,%20Germany%20(May%202019)/Anonymised-DE-case-AK22-19.pdf)

¹⁰⁴ Curtea Federală de Justiție (Germania), 4 aprilie 2019, referință BGH AK 12/19, preluat din <https://www.hrr-straftrecht.de/hrr/2/19/ak-12-19.php>

6/19

Descrierea faptelor – Inculpatul, cetățean sirian, s-a alăturat ISIS în 2014 și a luat parte la maltratarea a cel puțin trei persoane care nu mai participau la ostilități. De asemenea, a maltrat un șofer, împreună cu alți membri ai ISIS, lovindu-l de multe ori pe cap cu arma. Mai mult, el ar fi participat la execuția unui prizonier de război și a prezentat cadavrul într-o piață din sat.¹⁰⁵

Procedură legală și infracțiuni – inculpat în iunie 2019 sub acuzația de apartenență la o organizație teroristă, pentru două crime de război (uciderea unei persoane protejate de Dreptul internațional umanitar și tratament inuman și degradant aplicat unei persoane protejate în conformitate cu Dreptul internațional umanitar), încălcând legea armelor și vătămări corporale grave.

- *Cetățean german urmărit penal pentru sclavie și uciderea unui copil Yazidi*

Cauza în desfășurare¹⁰⁶ pe rolul Curții Regionale Superioare din Munchen, referința 8 St 9/18

Descrierea faptelor – O femeie germană în vârstă de 28 de ani se presupune că a călătorit în Irak în 2014 și a început să participe la activitățile organizației, prin patrularea teritoriului din Mosul și Fallujah. Ea a fost responsabilă pentru paza regiunii și pentru supravegherea gradului de acceptare a îmbrăcăminții și a comportamentului femeilor, în conformitate cu regulile de conduită ale ISIS. Pentru intimidare, a primit o pușcă Kalashnikov. Pârâta și soțul ei, care era și membru al ISIS, au cumpărat o fetiță Yazidi în vârstă de 5 ani de la un grup de prizonieri de război și au ținut-o în sclavie în gospodăria lor. Când fetița în vârstă de 5 ani s-a îmbolnăvit, și-a udat patul, motiv pentru care soțul inculpatei a pedepsit-o, înlănțuind-o în exterior, în căldură și lăsând-o să moară de sete și de durere. Pârâta nu a făcut nimic pentru a salva copilul, ci l-a lăsat să moară, faptă ce constituie o crimă de război, prin uciderea unei persoane protejate.¹⁰⁷

Procedura legală și infracțiuni – inculpată în decembrie 2018 și urmărită penal pentru apartenență la o organizație teroristă și pentru crimă de război, pentru uciderea unei persoane protejate în conformitate cu Dreptul internațional umanitar și pentru încălcarea legilor

¹⁰⁵ Der Generalbundesanwalt, *Pressemitteilung*, 19.06.2019. Preluat din <https://www.generalbundesanwalt.de/SharedDocs/Pressemitteilungen/DE/2019/Pressemitteilung-vom-19-06-2019.html>

¹⁰⁶ Justiz Bayern, Comunicat de presă. Preluat din <https://www.justiz.bayern.de/gerichte-und-behoerden/oberlandesgerichte/muenchen/presse/2020/11.php>

¹⁰⁷ Der Generalbundesanwalt, *Pressemitteilung*, 28.12.2018. Preluat din <https://www.generalbundesanwalt.de/SharedDocs/Pressemitteilungen/DE/2018/Pressemitteilung-vom-28-12-2018.html?nn=478298>

privind armele.

⊙ *Cetățean irakian urmărit penal pentru infracțiunea de genocid, reprezentată de uciderea unui copil Yazidi*

Cauză în desfășurare pe rolul Curții Regionale Superioare din Frankfurt am Main, referința 5-3 StE 1/ 20-4-1/20

Descrierea faptelor – Cetățean irakian, soțul cetățeanului german din cazul menționat mai sus, se presupune că ar fi pedepsit un copil Yazidi pe care l-au cumpărat, înlănțuindu-l în aer liber, în căldură și lăsându-l în agonie să moară de sete.¹⁰⁸

Procedura legală și infracțiuni – acuzat la 14 februarie 2020 pentru infracțiunea de genocid, reprezentând o crimă împotriva umanității, pentru crimă de război împotriva persoanelor și trafic de persoane, în scopul exploatării.¹⁰⁹ Procesul a început la 24 aprilie 2020.¹¹⁰

⊙ *Condamnarea soțului unui membru german al ISIS, pentru înrolarea copiilor soldați, datorată predării copilului său într-un lagăr de instruire ISIS*

Curtea Federală de Justiție, 17 octombrie 2019, referință AK 56/19

Descrierea faptelor – O femeie, cetățean german, a călătorit în Siria cu cei trei copii ai săi, în 2015. În Siria, ea s-a alăturat ISIS, s-a căsătorit cu un membru ISIS și a îndeplinit diverse sarcini pentru organizație. În 2016, și-a predat în mod repetat fiul ei, atunci în vârstă de șapte ani, într-un lagăr de instruire ISIS pentru copii soldați din Raqqa, pentru a învăța să mânuiască armele. La 7 decembrie 2018, unul dintre fiii ei a fost ucis când casa lor, situată aproape de linia frontului, a fost bombardată.

Procedura legală și infracțiuni – acuzată și urmărită penal pentru apartenența la o organizație teroristă, crimă de război reprezentată de recrutare a copiilor (persoană sub 15 ani) într-un grup armat, crime de război împotriva persoanelor, prin răpirea părinților minorilor în formă

¹⁰⁸ DW (Octombrie 2019). Germania îi acuză pe irakieni de genocid pentru uciderea unui copil Yazidis: <https://www.dw.com/en/germany-charges-iraqi-man-with-genocide-for-killing-yazidi-child/a-50800811>

¹⁰⁹ Der Generalbundesanwalt, *Pressemitteilung*, 21.01.2020. Preluat din <https://www.generalbundesanwalt.de/SharedDocs/Pressemitteilungen/DE/aktuelle/Pressemitteilung-vom-21-02-2020.html>

¹¹⁰ <https://www.bbc.com/news/world-europe-52409406>

agravată și care are ca urmare moartea; neglijarea datoriei privind îngrijirea și educația; vatamare corporală.¹¹¹

Sentință – 5 ani și 3 luni de închisoare (nu sentință definitivă), printr-o hotărâre care s-a bazat pe predarea propriului copil către un lagăr de pregătire al miliției, pentru o crimă de război, reprezentată de recrutarea de copii.¹¹²

9.2 Olanda

⊙ *Cetățean olandez condamnat pentru că s-a pozat cu un soldat inamic răstignit și a postat fotografia pe Facebook*

Tribunalul Districtual din Haga, 23 iulie 2019, referință 09/748003-18&09/748003-19

Descrierea faptelor – Autoritățile de aplicare a legii au găsit fotografiile ale suspectului, un luptător terorist străin olandez, care îl prezentau armat și în haine de luptă. În timpul șederii sale în Siria, a pozat răsând lângă un bărbat decedat, atârnat pe o cruce. Aceasta fotografie a fost ulterior distribuită public și difuzată pe Facebook.

Procedură legală și infracțiuni - urmărire penală și condamnare pentru apartenență la o organizație teroristă și crimă de război, reprezentată de ultraj asupra demnității personale (tratament inuman și degradant al cadavrelor)

Sentință - 7,5 ani de închisoare (5 ani pentru aderare la o organizație teroristă și 2,5 ani pentru crimă de război)¹¹³

⊙ *Cetățean olandez trimis în judecată pentru comentarii și partajarea unui videoclip umilitor filmat în Irak*

Cauza în desfășurare pe rolul Tribunalului Districtual din Haga

Descrierea faptelor – Autoritățile de aplicare a legii au descoperit o conversație Telegram în care suspectul, o femeie olandeză care locuiește în Olanda, este suspectată de partajarea și comentarea unui videoclip. Videoclipul se pare că a fost filmat în Irak de către ISIS, se crede că

¹¹¹ Curtea Federală de Justiție (Germania), 17 octombrie 2019, referință AK 56/19, traducere. Preluat din [http://www.eurojust.europa.eu/doclibrary/genocide-network/GNnationaljurisprudence/Case%20number%20AK56-19%20-%20Federal%20Court%20of%20Justice,%20Germany%20\(October%202019\)/Anonymised-DE-case-AK56-19.pdf](http://www.eurojust.europa.eu/doclibrary/genocide-network/GNnationaljurisprudence/Case%20number%20AK56-19%20-%20Federal%20Court%20of%20Justice,%20Germany%20(October%202019)/Anonymised-DE-case-AK56-19.pdf)

¹¹² <https://www.sueddeutsche.de/panorama/prozesse-duesseldorf-mit-kindern-zum-dschihad-fuenf-jahre-haft-fuer-is->

¹¹³ Tribunalul Districtual de la Haga (Olanda), 23 iulie 2019, referința 09/748003-18 & 09/748003-19. Preluat din <https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBDHA:2019:7430&showbutton=true>

partajarea și comentariile făcute de către suspecți au avut loc în Olanda. Videoclipul arată deținuții - persoane care nu participă sau care nu mai participă la ostilități - fiind arși de vii. Comentariile sunt degradante pentru victime. Suspectul nu este vizibil în videoclip și nici nu pare să fie implicat în realizarea videoclipului.

Procedură legală și infracțiuni - În prezent, suspecții sunt urmăriți penal pentru apartenență la o organizație teroristă, instruire cu privire la infracțiuni de terorism, instigare la comiterea de infracțiuni de terorism și infracțiuni de război, reprezentate de atacuri asupra demnității personale (tratament inuman și degradant al persoanelor).

9.3 Ungaria

© *Cetățean sirian condamnat pentru omor, comis ca parte a unui act de teroare și pentru crime împotriva umanității*

Cauza în desfășurare¹¹⁴ pe rolul Curții Municipale din Budapesta

Descrierea faptelor – Un cetățean sirian a fost reținut pe aeroport, având documente falsificate. S-a presupus că fusese comandantul unei mici unități armate din cadrul ISIS, în 2015. Probabil că inculpatul era responsabil pentru ocuparea orașului al-Shokni din Holms. O parte a planului era crearea unei „liste de decese” a persoanelor care nu erau dispuse să se identifice cu obiectivele ISIS. În mai 2015, ca parte a unui atac răspândit și sistematic, îndreptat împotriva populației civile locale, inculpatul a decapitat personal cel puțin o persoană. Actul a fost filmat și videoclipul a fost ulterior făcut public, fiind astfel folosit ca mijloc de intimidare. În urma acestui act, inculpatul și semenii săi înarmați au ucis cel puțin 25 de persoane în oraș, ca parte a unui atac sistematic asupra populației civile. Inculpatul a asistat personal la executarea a cel puțin două persoane și a împușcat personal un alt civil.¹¹⁵

Procedura legală și infracțiuni - inculpat în septembrie 2019, pe baza acuzațiilor de omor, comis ca parte a unui act de teroare și pentru crime împotriva umanității în Siria, având legătură cu

¹¹⁴ Cazul suspectului de terorism continuă la Budapesta, ianuarie 2020, Ungaria, astăzi. Preluat din <https://hungarytoday.hu/suspected-is-terrorists-case-continues-in-budapest/>

¹¹⁵ <http://ugyeszseg.hu/vademeles-terrorcselekmeny-es-emberiesseg-elleni-buntett-miatt-f-hassan-ellen-videoval-es-fotoval/>

ISIS. Procurorii solicită închisoare pe viață.

9.4 Franța

⊙ *Cetățean irakian inculpat pentru participarea la masacrul din Speicher - ucideri având legătură cu un grup terorist și crime de război*

Cauză în desfășurare

Descrierea faptelor – Se presupune că un refugiat irakian a participat la capturarea și execuția a aproximativ 1.700 de tineri, în special shiiti, recrutați din tabăra militară Speicher din Irak. Masacrul din Speicher este considerat a fi unul dintre cele mai grave crime comise de ISIS, în Irak. Filmările video difuzate de IS au arătat un masacu în linie, în care oameni înarmați și-au înșirat victimele spre chei, le-au împușcat în partea din spate a capului și le-au împins în apă, una după alta.¹¹⁶

Procedură legală și infracțiuni - arestat și inculpat la Paris în martie 2018, el a fost acuzat pentru prima dată de asociere criminală cu teroriști, înainte de a ieși la iveală informațiile despre presupusa sa participare la „masacrul Tikrit”. Rechizitoriul se bazează pe acuzații, inclusiv privind omorurile având legătură cu un grup terorist și crime de război, cu dublă calificare juridică.¹¹⁷

⊙ *Luptător terorist străin IS căutat pentru apartenența la o organizație teroristă, crime împotriva umanității și infracțiunea de genocid*

Cauză în desfășurare

Descrierea faptelor, procedură legală și infracțiuni – În 2016, Franța a deschis o anchetă structurală împotriva persoanelor necunoscute, pentru a colecta informații și a identifica potențialii autori francezi de genocid și crime împotriva umanității comise de ISIS împotriva minorităților etnice și religioase, în special față de creștini și Yazidi din Siria și Irak. În decembrie 2016, au fost primite informații de la o victimă Yazidi din Germania, conform cărora sora ei a fost

¹¹⁶ <https://www.france24.com/en/20180608-iraqi-refugee-held-france-suspicion-war-crimes>

¹¹⁷ <https://www.arabnews.com/node/1318096/world>; <http://www.leparisien.fr/faits-divers/l-inquietant-passe-d-un-refugie-irakien-installe-en-france-09-06-2018-7761924.php>

reținută de către un membru ISIS, posibil francez. Până în octombrie 2017 și după identificarea martorilor și cooperarea cu ONG-urile specializate, mărturiile femeilor Yazidi reținute de către membrii ISIS au dus la identificarea răpitorilor lor ca fiind cetățeni francezi. În octombrie 2019, a fost deschis un dosar împotriva unui anume individ, luptător terorist străin IS, pentru crime împotriva umanității și genocid. El a fost identificat și incriminat de către două martore, femei din comunitatea Yazidi care au fost cumpărate, reținute și violate de inculpate, în Siria. Discursurile sale despre Yazidis, precum și propaganda ISIS îndreptată împotriva comunității Yazidi, combinate cu poziția sa în cadrul lanțului de comandă al ISIS, toate indică intenția specifică de a comite genocid¹¹⁸. Este primul caz din Franța al unui luptător ISIS francez, urmărit penal cumulats atât pentru terorism, cât și pentru crime internaționale de bază.

⊙ *Lafarge - complicitate a unei persoane juridice în infracțiuni împotriva umanității, prin intermediul unei persoane juridice și finanțarea unei întreprinderi teroriste, prin încălcarea sancțiunilor*

Cauză în desfășurare pe rolul Curții Supreme

Descrierea faptelor – Lafarge a menținut deschisă o fabrică de ciment care funcționa în nord-estul Siriei, între 2012 și 2014. Compania a decis să nu închidă fabrica, chiar dacă situația din Siria punea angajații în pericol grav. Angajații riscau moartea și răpirea, din cauza conflictului armat care avea loc în jurul fabricii. Lafarge ar fi plătit aproximativ 13 milioane de euro către diverse grupări armate, inclusiv ISIS.

Procedură legală și infracțiuni - Plângere penală împotriva corporației multinaționale Lafarge și a filialei sale Lafarge Cement Siria, a fost depusă la Paris în 2016. Acțiunea legală a susținut că Lafarge și filiala sa Lafarge Cement Siria trebuie cercetate sub acuzația de complicitate la crime împotriva umanității, finanțarea unei întreprinderi teroriste, punerea în pericol în mod deliberat a vieții oamenilor și pentru condiții de muncă incompatibile cu demnitatea umană. Procuratura franceză a adus acuzații pentru complicitate la crime împotriva umanității și

¹¹⁸ <https://www.20minutes.fr/justice/2637243-20191026-sabri-essid-djihadiste-francais-presume-mort-vise-enquete-crimes-contre-humanite-premiere>

finanțare a terorismului, precum și pentru încălcarea sancțiunilor.¹¹⁹ În noiembrie 2019, Curtea de Apel a pus sub semnul întrebării calitatea de complice la crimele împotriva umanității și procesul este în desfășurare în fața Curții Supreme.¹²⁰

9.5 Suedia

Notă: În Suedia, calitatea de membru al unei organizații teroriste nu reprezintă infracțiune. Ca atare, următoarele cazuri nu au fost urmărite penal în temeiul legislației privind terorismul, ci ca fiind crime de război. Cu toate acestea, cazurile ilustrează probleme juridice sau concrete, dificile, care ar putea fi aplicabile în cazuri similare împotriva luptătorilor teroriști străini sau altor membri ISIS, sau în cazuri în care elementele legate de terorism nu există sau nu au fost dovedite în timpul procesului.

☉ *Cetățean irakian pozând cu părți ale corpului soldaților inamici morți*

Curtea de Apel Scania și Blekinge, 17 aprilie 2017, referința B 569-16

Descrierea faptelor – Imaginile îl arată pe inculpat, un migrant irakian, pozând lângă capetele despicate ale soldaților inamici morți, pozând alături de soldați inamici morți, cu cineva punându-și talpa pe capul unei persoane moarte și cu el, punându-și talpa sau o armă pe pieptului unei persoane moarte. Pozând în aceste imagini și publicând imaginile pe contul său de Facebook, el a tratat persoanele fotografiate într-un mod umilitor și degradant, încălcând astfel demnitatea personală a acestora.

Procedura legală și infracțiuni – condamnat pentru crimă de război, reprezentată de ultraj asupra demnității personale, pentru supunerea unui tratament umilitor și degradant, a trupurilor unor persoane moarte, astfel încălcându-le grav demnitatea personală. Hotărârea s-a bazat pe legea suedeză care conține dispoziții penale privind crimele de război, din Legea privind responsabilitatea penală pentru genocid, crime împotriva umanității și crime de război. Legea în baza căreia a fost condamnat inculpatul corespunde articolului 8 alineatul (2)

¹¹⁹ <https://www.business-humanrights.org/en/can-the-lafarge-case-be-a-game-changer-french-multinational-company-indicted-for-international-crimes-in-syria>; Raportul anual privind jurisdicția universală 2020, Confirmarea rechizitoriului companiei de ciment, ONG-urile care sunt luate în considerare, pag. 32. Accesibil la <http://content.delivra.com/etapcontent//Trial/UJAR%202020/TRIAL%20International%20UJAR%202020%20DIGITAL.pdf>

¹²⁰ <https://www.reuters.com/article/us-lafargeholcim-syria-appeal/frances-lafarge-has-charge-of-crimes-against-humanity-lifted-lawyers-idUSKBN1XH14X>

litera (c) din Statutul de la Roma.

*Sentință – 9 luni de închisoare*¹²¹

- *Cetățean sirian care a participat la uciderea extrajudiciară a șapte persoane hors de combat și condamnat pentru crimă de război (ucidere extrajudiciară)*

Tribunalul Districtual din Stockholm, 16 februarie 2017, referința B 3787-16

Descrierea faptelor – Inculpatul, resortisant sirian, a participat activ la uciderea deliberată și extrajudiciară a șapte persoane care nu mai participau la ostilități, a capturat soldați ai armatei siriene și a împușcat una dintre victime. Elementul principal al probelor a fost un videoclip publicat pe YouTube, care îl arăta pe autor. Videoclipul a fost prezentat pentru prima dată de către New York Times, în 2013. Alte videoclipuri publicate pe Facebook și YouTube i-au ajutat pe procurori să stabilească ora și locul executării soldaților sirieni capturați.

Procedură legală și infracțiuni - condamnare pentru comiterea unei infracțiuni de război

*Sentință – închisoare pe viață*¹²²

- *Național sirian condamnat pentru torturarea unei persoane hors de combat, postare video pe Facebook*

Curtea de Apel Stockholm, 5 august 2016, referința B 13656-14

Descrierea faptelor – Acuzatul, sirian cu rezidență permanentă în Suedia, a agresat un bărbat, a înregistrat agresiunea și a postat videoclipul pe Facebook. Atât făptașul, cât și victima erau afiliate forțelor de opoziție siriene. Victima fusese deja rănită înainte de atac, iar în timpul

¹²¹ Genocide Network (Rețeaua privind genocidul), Eurojust (2018). Urmărirea penală a infracțiunilor de război reprezentate de ultraj asupra demnității personale, pe baza unor dovezi din surse deschise, pag. 8 și 14. Accesibil la [http://www.eurojust.europa.eu/doclibrary/genocide-network/KnowledgeSharing/Prosecuting%20war%20crimes%20of%20outrage%20upon%20personal%20dignity%20based%20on%20evidence%20from%20open%20sources%20\(February%202018\)/2018-02_Prosecuting-war-crimes-based-on-evidence-from-open-sources_EN.pdf](http://www.eurojust.europa.eu/doclibrary/genocide-network/KnowledgeSharing/Prosecuting%20war%20crimes%20of%20outrage%20upon%20personal%20dignity%20based%20on%20evidence%20from%20open%20sources%20(February%202018)/2018-02_Prosecuting-war-crimes-based-on-evidence-from-open-sources_EN.pdf); Curtea de Apel din Scania și Blekinge (Suedia), 17 aprilie 2017, referința B 569-16, traducere. Preluată din [http://www.eurojust.europa.eu/doclibrary/genocide-network/GNnationaljurisprudence/Case%20number%20B3187-16%20-%20Scania%20and%20Blekinge%20Court%20of%20Appeal,%20Sweden%20\(April%202017\)/2017-04_SE-Scania-and-Blekinge-Court-of-Appeal_EN.pdf](http://www.eurojust.europa.eu/doclibrary/genocide-network/GNnationaljurisprudence/Case%20number%20B3187-16%20-%20Scania%20and%20Blekinge%20Court%20of%20Appeal,%20Sweden%20(April%202017)/2017-04_SE-Scania-and-Blekinge-Court-of-Appeal_EN.pdf)

¹²² Genocide Network, Eurojust (2018). Urmărirea penală a infracțiunilor de război reprezentate de ultraj asupra demnității personale, pe baza unor dovezi din surse deschise, pag. 8 ; Tribunalul Stockholm (Suedia), 16 februarie 2017, referința B 3787-16, traducere. Preluată [din http://www.eurojust.europa.eu/doclibrary/genocide-network/GNnationaljurisprudence/Case%20number%20B3787-16%20-%20Stockholm%20City%20Court,%20Sweden%20\(February%202017\)/2017-02-SE-Stockholm-City-Court_EN.pdf](http://www.eurojust.europa.eu/doclibrary/genocide-network/GNnationaljurisprudence/Case%20number%20B3787-16%20-%20Stockholm%20City%20Court,%20Sweden%20(February%202017)/2017-02-SE-Stockholm-City-Court_EN.pdf)

agresiunii, i s-au legat mâinile și picioarele, a fost apoi amenințată că i se va tăia limba și a fost lovită în mod repetat în cap și pe corp cu un baston.

Procedura legală și infracțiuni - condamnare pentru o crimă de război și tortură. În 2015 a avut loc un proces în primă instanță, care a definit calendarul conflictului armat non-internațional din Siria și condamnarea acuzatului pentru crime de război. În urma unui apel, un nou proces din 2016 l-a condamnat pe făptaș pentru agresiune agravată în conformitate cu legea suedeză, neputând lega bătăile cu conflictul armat din Siria. În august 2016, Curtea de Apel a anulat cel de-al doilea proces și a reinstalat calificarea de crimă de război.

Sentința – 8 ani închisoare și interdicție pe viață, din partea Suediei.¹²³

9.6 Finlanda

Notă: În Finlanda, calitatea de membru al unei organizații teroriste nu reprezintă o infracțiune. Astfel, următoarele cazuri nu au fost urmărite penal în temeiul legislației privind terorismul, ci a celei privind infracțiunile internaționale de bază. Cu toate acestea, respectivele cazuri ilustrează probleme juridice sau concrete, dificile, care ar putea fi aplicabile în cazuri similare împotriva luptătorilor teroriști internaționali sau altor membri ISIS, sau în cazuri în care elementele legate de terorism nu există sau nu sunt dovedite în timpul procesului.

☉ *Cetățean irakian pozând cu capul despicat al unui soldat inamic mort*

Tribunalul districtual din Kanta-Häme, 22 martie 2016, referință R 16/214

Descrierea faptelor – Inculpatul, cetățean irakian, a fost sergent în armata irakiană și a luat parte la operațiunea împotriva ISIS, între 2014 și 2015. El a făcut și a publicat o imagine pe profilul său de Facebook în aprilie 2015, înfățișându-se ținând capul tăiat al unui soldat inamic, care murise în luptă sau într-un atac cu bombă. Comportamentul inculpatului a reprezentat o profanare și încălcare a demnității unei persoane decedate, respectiv infracțiunea de război reprezentată de tratament degradant și inuman (ultraj asupra demnității personale) asupra unei persoane protejate în temeiul Dreptului Internațional Umanitar. Imaginea îl prezenta pe inculpat ghemuindu-se la pământ, ținând o pușcă de asalt îndreptată spre pământ, privind spre aparatul foto, cu capul tăiat al persoanei decedate aproape de fața lui, pe pământ. Nu s-a

¹²³ <https://trialinternational.org/latest-post/mouhannad-droubi/>

presupus că ar fi luat parte la desprinderea capului de corpul persoanei sau că ar fi jucat vreun alt rol în desprinderea sa de corp.¹²⁴

Procedura legală și infracțiuni - condamnare pentru infracțiunea de război reprezentată de ultraj asupra demnității personale

Sentința – 13 luni de condamnare cu suspendare

© *Gemeni irakieni suspectați de participarea la masacrul de la Camp Speicher*

Cauză în desfășurare

Descrierea faptelor – În iunie 2014, aproximativ 1.700 de tineri neînarmați și în mare parte, recruți irakieni Shiiti și soldați de la baza armată Camp Speicher, au fost prinși și uciși de către luptători ISIS într-un masacru din orașul Tikrit (Irak). Inculpații, doi frați gemeni irakieni, au fost urmăriți penal pentru implicarea în masacru și pentru uciderea recruților și soldaților capturați.

Proceduri legale și infracțiuni - În ceea ce privește faptul că masacrul a avut un scop terorist și că a vizat persoanele protejate de convențiile de la Geneva, vinovații au fost inculpați pentru crime cu intenție teroristă și/sau crimă de război în formă agravată, reprezentată de crime. Cu toate acestea, rechizitoriile au fost respinse atât de Tribunalul Districtual, cât și de Curtea de Apel din cauza lipsei de probe cu privire la implicarea inculpaților. O rejudecare este în curs de desfășurare.

10. Colectarea de informații și dovezi despre infracțiunile comise de luptători teroriști străini și membrii ISIS

ISIS a comis crime oribile pe teritoriile Siriei și Irakului. Pentru anchetatorii și procurorii europeni, această zonă este inaccesibilă, în principal din cauza insecurității locale sau a conflictului armat în desfășurare. În ciuda accesului restrâns la scenele crimelor, urmărirea penală a membrilor ISIS este posibilă prin utilizarea dovezilor care provin din zonele de luptă din Irak și Siria. În plus față de sursele tradiționale de informații disponibile autorităților

¹²⁴ Tribunalul Districtual Kanta-Häme (Finlanda), Hotărârea din 22 martie 2016, Numărul cazului R 16/214, traducere. Preluat din [http://www.eurojust.europa.eu/doclibrary/genocide-network/GNnationaljurisprudence/Case%20number%20R%2016-214%20-%20District%20Court%20of%20Kanta-H%C3%A4me,%20Finland%20\(March%202016\)/2016-03_FI-District-Court-Kanta-Hame_EN.pdf](http://www.eurojust.europa.eu/doclibrary/genocide-network/GNnationaljurisprudence/Case%20number%20R%2016-214%20-%20District%20Court%20of%20Kanta-H%C3%A4me,%20Finland%20(March%202016)/2016-03_FI-District-Court-Kanta-Hame_EN.pdf)

naționale, ca parte a unei anchete penale, există diverse surse despre activitățile și infracțiunile comise de către luptătorii străini care pot furniza instrumente de cercetare sau probe pentru urmărire penală. Acestea includ informațiile colectate de către:

- Organisme ale Organizației Națiunilor Unite: Mecanismul internațional, imparțial și independent pentru Siria (IIIM), Comisia internațională independentă de anchetă privind Republica Arabă Siriană (CoI ONU Siria) și Echipa de investigare a Națiunilor Unite privind răspunderea penală a Daesh/ISIL (UNITAD);
- organizații specializate ale societății civile, cum ar fi:
 - Comisia pentru justiție internațională și asumare a răspunderii (CIJA)
 - Centrul European pentru Drepturile Constituționale ale Omului (ECCHR)
 - Observator al drepturilor omului (HRW)
 - TRIAL International
 - Federația Internațională pentru Drepturile Omului (FIDH)
 - Redress
 - Observatorul sirian pentru drepturile omului
 - Amnesty International (AI)
 - Yazda
- forțele militare care au colectat informații în timpul ostilităților, cum ar fi proiectul pentru câmpul de luptă, condus de Statele Unite
- informații din surse deschise, care provin din conturile de socializare și alte informații disponibile public sau din dispozitive electronice capturate.

Mai mult, victimele și martorii care ajung ca solicitanți de azil în Europa pot oferi mărturii valoroase. Autoritățile naționale de urmărire penală și de aplicare a legii pot utiliza în mod eficient informațiile diseminate, printr-o cooperare mai strânsă pe două niveluri - în cadrul statului, între diferite unități naționale și între autoritățile naționale ale altor state și cu omologii menționați mai sus. Îmbunătățirea cooperării și a schimbului de informații între serviciile de imigrație, unitățile de combatere a terorismului și unitățile privind infracțiunile internaționale din cadrul serviciilor de urmărire penală sau al forțelor de ordine, pot îmbunătăți considerabil strategia comună și pot duce la urmărire penală cumulativă.

Capacitatea analitică a Europol privind terorismul și principalele crime internaționale și expertiza Eurojust privind procurorii și autoritățile judiciare, consolidează eforturile naționale și asigură cooperarea transfrontalieră.

Cooperarea comună dintre autoritățile naționale, organizațiile regionale și internaționale și societatea civilă, sprijinită de Rețeaua privind genocidul, Eurojust și Europol, creează un potențial suplimentar în schimbul de informații operaționale, de opinii juridice, cunoștințe și bune practici.

11. Concluzie

Informațiile colectate de organizații precum UNITAD și IIIM, de forțele militare naționale sau de ONG-uri specializate și informații pe surse deschise, demonstrează că infracțiunile grave au fost comise de către ISIS și afiliații săi, în timpul conflictului din Irak și Siria. Actele de violență îndeplinesc definițiile legale ale principalelor infracțiuni internaționale și, prin urmare, ar trebui să fie cercetate și urmărite penal de autoritățile naționale, pentru a evita impunitatea pentru aceste infracțiuni. Investigarea luptătorilor ISIS pentru crimele internaționale de bază pe care le-au comis, nu numai că va îndeplini obligația legală a statelor de a judeca cele mai grave crime internaționale, a crimelor împotriva umanității, a crimelor de război sau privind genocidul, dar va duce și la o abordare mai bine adaptată, la sentințe mai lungi și la stabilirea întregii răspunderi penale pentru făptuitori. În plus, prin recunoașterea și numirea acestor infracțiuni drept ceea ce sunt, se face dreptate victimelor.

Până de curând, fenomenul privind „luptătorii teroriști” a determinat majoritatea statelor din Europa să se concentreze pe prevenirea și pedepsirea infracțiunilor legate de terorism. Cu toate acestea, cazuri din diferite state membre au demonstrat că este posibil să se judece în mod cumulativ luptători teroriști străini pentru infracțiuni de terorism și pentru infracțiuni de bază internaționale. Jurisprudența națională existentă și dezvoltarea practicii naționale includ cazuri de apartenență la o organizație teroristă sau orice altă infracțiune teroristă, care sunt urmărite penal cumulativ împreună cu crimele de război reprezentate de tratamentul inuman al persoanelor moarte, jafuri și înrolarea copiilor ca soldați, infracțiunea de omor,

reprezintă crimă împotriva umanității, infracțiunea de omor reprezentată de genocide.

Prin colectarea de dovezi suplimentare după căderea ISIS, cum ar fi mărturiile și documentele interne, disponibilitatea victimelor și martorilor, lucrul cu părțile internaționale interesate și societatea civilă sau prin utilizarea informațiilor din surse deschise, urmărirea penală a crimelor internaționale de bază devine din ce în ce mai decisivă și mai fermă. Concentrarea pe ambele aspecte ale comportamentului ISIS, privind combaterea terorismului și a crimelor internaționale de bază, îi aduce aproape pe procurorii naționali și pe ofițerii de aplicare a legii care lucrează în unitățile de combatere a terorismului și în unitățile privind crimele internaționale, și stimulează colaborarea și coordonarea dintre aceștia. Pentru a îi face răspunzători pe autorii infracțiunilor, este deosebit de important ca statele să împărtășească informații și bune practici între ele, motiv pentru care expertiza Rețelei privind genocidul, a Eurojust și Europol pot fi de mare sprijin.

12. Anexă

Următoarea anexă ar putea fi un instrument util pentru ofițerii de aplicare a legii și procurorii naționali, atunci când investighează și desfășoară urmărirea penală a luptătorilor teroriști. Atunci când luăm în considerare dovezi precum videoclipuri, imagini, documente sau mărturii ale martorilor, este important să le evaluăm nu numai din perspectiva infracțiunilor legate de terorism, ci și ca potențiale probe privind crimele de război, crimele împotriva umanității sau chiar genocidul. În unele țări, legislația națională permite ca un act să poată fi urmărit penal, atât ca infracțiune de terorism, cât și ca infracțiune internațională principală, cu condiția ca toate faptele relevante ale infracțiunii să nu fie judecate în mod exhaustiv în baza unui set de legislație. Pentru infracțiunile internaționale de bază, anumite fapte particulare pot fi urmărite ca un act al unei crime de război sau al unei crime împotriva umanității sau al genocidului, în funcție de contextul și intenția făptuitorului.

Această anexă poate sprijini practicienii în recunoașterea probelor privind o posibilă crimă internațională de bază și se bazează parțial pe jurisprudența existentă din statele membre.

Exemplele de mai jos sunt orientative și non-exhaustive, având intenția de a ilustra mai multe infracțiuni și de a crește gradul de conștientizare a oportunităților privind urmărirea penală a crimelor internaționale de bază.

Descrierea indicativă a unei fapte	Posibilă crimă internațională de bază	Dispoziție a Dreptului penal internațional
<p>Imagine sau videoclip care include una sau mai multe dintre următoarele fapte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozarea cu corpul sau parțial corpului soldaților inamici morți sau ale civililor; - arătarea unui corp gol sau într-un mod umilitor/batjocoritor; - stând deasupra corpului, urinând pe corp, târând corpul, răstignind corpul; - tăierea părților din corpul soldaților inamici (morți), deteriorează/împușcă trupul; - folosirea corpului în scop de propagandă (de exemplu, menționarea numelui/ apartenenței victimei) - imagini sau videoclipuri ale unor civili sau luptători care sunt tratați violent (violați, înrobit), umiliți (tăierea părului/ bărbii), folosirea ca scuturi/sclavi umani, deținuți în condiții inumane sau folosiți ca propagandă 	<p>Crimă de război reprezentată de tratamentul inuman și degradant prin ultraj asupra demnității personale</p>	<p>Articolul 3 comun al Convențiilor de la Geneva din 1949; Articolul 8 alineatul (2) litera (c) (ii) Statutul de la Roma, aplicabil în cadrul conflictelor armate non-internaționale</p>

<p>Desfășurarea traiului într-o casă sau un apartament dat de ISIS pe teritoriile ocupate din Siria și Irak / primind mobilă sau alte aparate casnice confiscate de ISIS</p>	<p>Crima de război reprezentată de jaf</p>	<p>Articolul 8 alineatul (2) litera (f) litera (c) din Statutul de la Roma, aplicabil în cadrul conflictelor armate non-internaționale</p>
<p>Folosirea ca asistență în gospodărie, tratarea persoanele care ajută în gospodărie ca sclavi</p>	<p>Crima de război reprezentată de tratament crud Crima de război reprezentată de ultraj asupra demnității personale</p>	<p>Articolul 3 comun al Convențiilor de la Geneva din 1949; Articolul 8 alineatul (2) litera (c) punctul (i) Statutul</p>

Descrierea indicativă a unei fapte	Posibilă crimă internațională de bază	Dispoziție a Dreptului penal internațional
	<p>Crima de război reprezentată de sclavia sexuală, crima de război reprezentată de viol</p> <p>Crima împotriva umanității reprezentată de sclavire</p>	<p>de la Roma, aplicabil în cadrul conflictelor armate non-internaționale</p> <p>Articolul 3 comun al Convențiilor de la Geneva din 1949;</p> <p>Articolul 8 alineatul (2) litera (c) (ii) Statutul de la Roma, aplicabil în cadrul conflictelor armate non-internaționale</p> <p>Articolul 8 alineatul (2) litera (e) (vi) Statutul de la Roma, aplicabil în cadrul conflictelor armate non-internaționale</p> <p>Articolul 7 alineatul (1) litera (c) Statutul de la Roma</p>
Căsătorie	<p>Crima de război reprezentată de tratament crud</p> <p>Crima de război reprezentată de ultraj asupra demnității personale</p> <p>Crima de război reprezentată de viol / Crima de război reprezentată de sclavia sexuală</p>	<p>Articolul 3 comun al Convențiilor de la Geneva din 1949;</p> <p>Articolul 8 alineatul (2) litera (c) punctul (i) Statutul de la Roma, aplicabil în cadrul conflictelor armate non-internaționale</p> <p>Articolul 3 comun al Convențiilor de la Geneva din 1949;</p> <p>Articolul 8 alineatul (2) litera (c) punctul (ii) Statutul de la Roma, aplicabil în cadrul conflictelor</p>

		armate non-internaționale Articolul 8 alineatul (2) litera (e) punctul (vi) Statutul de la Roma, aplicabil în cadrul conflictelor armate non-internaționale
Distrușgerea patrimoniului cultural sau vânzarea de bunuri culturale, artefacte	Crima de război reprezentată prin dirijarea atacurilor împotriva clădirilor dedicate religiei, artei, educației, monumentelor istorice Crima de război reprezentată de jaf	Articolul 8 alineatul (2) litera (e) punctul (iv) Statutul de la Roma, aplicabil în cadrul conflictelor armate non-internaționale Articolul 8 alineatul (2) litera (e) punctul (v) Statutul de la Roma, aplicabil în cadrul conflictelor armate non-internaționale
Uciderea și / sau torturarea și / sau mutilarea unui prizonier de război / luptător inamic capturat	Crima de război reprezentată de violență împotriva vieții și a persoanei (omor, mutilare, tratament crud, tortură)	Articolul 3 comun al Convențiilor de la Geneva din 1949; Articolul 8 alineatul(2) litera (c) punctul(i) Statutul de la Roma, aplicabil în cadrul conflictelor armate non-internaționale
Uciderea sau atacarea civililor	Crima de război reprezentată de atacuri intenționate împotriva civililor Infrațiunea de genocid	Articolul 8 alineatul (2) litera (e) punctul (i) Statutul de la Roma, aplicabil în cadrul conflictelor armate non-internaționale Articolul 6 Statutul de la Roma, aplicabil în cadrul conflictelor armate non-internaționale

<p>Atacuri și acte violente împotriva minorităților religioase (Yazidi), violență sexuală sau folosirea pentru ajutor în casă a unei minorități</p>	<p>Crima de război reprezentată de viol, sclavie sexuală</p> <p>Crima împotriva umanității reprezentată de sclavire (în cursul desfășurării traficului de persoane, de ex. cumpărare de femei Yazidi)</p> <p>Infrațiunea de genocid</p>	<p>Articolul 7 alineatul (1) litera (g) Statutul de la Roma</p> <p>Articolul 7 alineatul (1) litera (c) Statutul de la Roma</p> <p>Articolul 6 Statutul de la Roma, aplicabil în cadrul conflictelor armate non-internaționale</p>
<p>Condamnarea sau executarea unui combatant inamic capturat, soldați, civili fără garanții de proces corespunzătoare</p>	<p>Crima de război reprezentată de condamnare sau execuție</p>	<p>Articolul 3 comun al Convențiilor de la Geneva din 1949;</p> <p>Articolul 8 alineatul (2) litera (c) punctul (iv) Statutul de la Roma, aplicabil în cadrul conflictelor armate non-internaționale</p>

REȚEAUA EUROPEANĂ PENTRU INVESTIGAREA ȘI URMĂRIREA PENALĂ A GENOCIDULUI, A CRIMELOR
ÎMPOTRIVA UMANITĂȚII ȘI A CRIMELOR DE RĂZBOI

SECRETARIAT

EUROJUST, JOHAN DE WITLAAN 9, 2517 JR, THE HAGUE, THE NETHERLANDS

EMAIL: genocidenetworksecretariat@eurojust.europa.eu

WEBSITE: www.genocidenetwork.eurojust.europa.eu